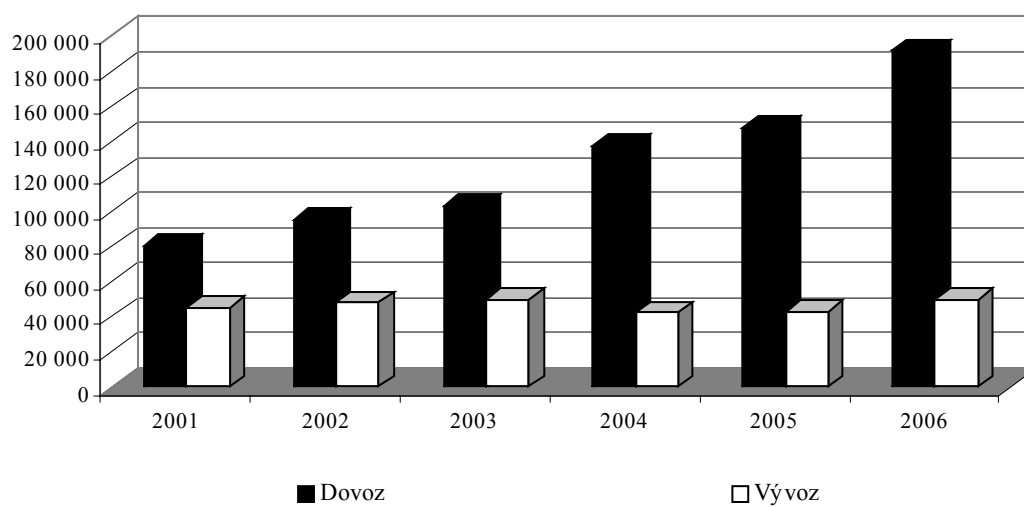

Zelenina

Situačná a výhľadová správa k 31.12.2006

Zahraničný obchod SR so zeleninou v tonách

**Bratislava,
jún 2007**

Príloha

Autor:

Ing. Eva MERA VÁ

Odborný garant za MP SR:

RNDr. Mária POHANKOVÁ

Technická spolupráca:

Miroslava MORÁROVÁ

Zdroje informácií:

Ministerstvo pôdohospodárstva SR

Štatistický úrad SR

Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva, Bratislava

Štátna veterinárna a potravinová správa SR

Slovenský konzervárenský zväz

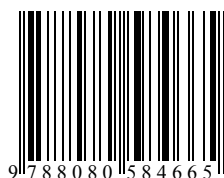
Colné riaditeľstvo SR

Radela, s.r.o.

Pôdohospodárska platobná agentúra SR

Text neprešiel jazykovou korektúrou a za odbornosť zodpovedá autor

VÚEPP Bratislava
ISBN 978-80-8058-466-5

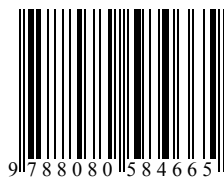

Dielo a jeho časti je možné publikovať len s písomným súhlasom nositeľa autorského práva.

Zelenina

Vydal: Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva,
Trenčianska 55, 824 80 Bratislava. Náklad: 60 výtlačkov. Rozsah 57 strán, v tom
31 tabuliek, 3 grafy a 1 príloha.

VÚEPP Bratislava
ISBN 978-80-8058-466-5

ÚVOD	8
SÚHRN	8
1 Regulačná a podporná politika trhu	9
<i>1.1 Vplyv štátu na trh s komoditou ovocie a zelenina</i>	<i>9</i>
<i>1.1.1 Colné opatrenia</i>	<i>9</i>
<i>1.1.2 Licenčná politika</i>	<i>9</i>
<i>1.1.3 Dotačná politika</i>	<i>9</i>
<i>1.1.4 Výkon kontroly</i>	<i>21</i>
<i>1.2 Hlavné nariadenia Rady a nástroje spoločnej organizácie trhu</i>	
<i>ovocia a zeleniny</i>	<i>22</i>
<i>1.3. Reforma spoločnej organizácie trhu v sektore ovocia a zeleniny</i>	<i>26</i>
<i>1.4. Hlavné orgány zodpovedné za prijímanie legislatívnych predpisov,</i>	
<i>opatrení v rámci SOT a administrovanie SOT</i>	<i>28</i>
2. Situácia na trhu v SR	31
<i>2.1 Plochy a produkcia zeleniny</i>	<i>31</i>
<i>2.2 Spotreba zeleniny</i>	<i>38</i>
<i>2.3 Spracovanie a predaj zeleniny</i>	<i>39</i>
<i>2.4 Kontroly</i>	<i>42</i>
<i>2.4.1 Kontrola nástrojov organizácie trhu s ovocím a zeleninou</i>	<i>42</i>
<i>2.4.2 Kontrola zhody ovocia a zeleniny s obchodnými normami</i>	<i>43</i>
<i>2.5 Ceny zeleniny</i>	<i>46</i>
<i>2.6 Zahraničný obchod so zeleninou</i>	<i>50</i>
3 Produkcia zeleniny vo svete	54

Zoznam použitých skratiek

AP	Akčný plán skupiny výrobcov
ATIS	Agrárne trhové informácie Slovenska
CA	Kontrolovaná atmosféra
CCTIA	Central Controlling and Testing Institute in Agriculture
CMO	Common Market Organization
CR SR	Colné riaditeľstvo Slovenskej republiky
čl.	článok
EAGGF	EuroPeasn Agricultural Guidance and Guarantee Fund
EHS	Európske hospodárske spoločenstvo
EK	Európska komisia
EÚ	Európska Únia
FAO OSN	Food and Agriculture Organization of the United Nations (Organizácia Spojených národov pre výživu a poľnohospodárstvo)
ES	Európske spoločenstvo
FAOSTAT	štatistika FAO
ha	hektár
IPA	Intervenčná poľnohospodárska agentúra
kg	kilogram
MH SR	Ministerstvo hospodárstva Slovenskej republiky
MJ	Merná jednotka
MP SR	Ministerstvo pôdohospodárstva Slovenskej republiky
MZe CR	Ministerstvo zemědělství České republiky
NASS	National Agricultural Statistics Service
NK	nariadenie Komisie
NR	nariadenie Rady
OF	operačný fond
OP	operačný program
OV/SV	organizácia výrobcov / skupina výrobcov
PPA	Pôdohospodárska platobná agentúra
PRV	Plán rozvoja vidieka
SAPS	Single Area Payment Scheme
SCU	Slovak Cannery Union

Sk, SKK	slovenská koruna
SKZ	Slovenský konzervárenský zväz
SOP-PRV	Sektorový operačný program-Poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka
SOT	Spoločná organizácia trhu
SP	Spracovateľský podnik
SVFA SR	State Veterinary and Food Administration of the Slovak Republic
ŠÚ SR	Štatistický úrad Slovenskej republiky
ŠVPS SR	Štátna veterinárna a potravinová správa Slovenskej republiky
t	tona
tis.	tisíc
ÚKSÚP	Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky
ULO	Ultra Low Oxygen (Ultra nízky obsah kyslíka)
VÚEPP	Výskumný ústav ekonomiky poľnohospodárstva a potravinárstva
Z. z.	Zbierka zákonov

Úvod

Predkladaná situačná a výhľadová správa nadväzuje na správu vypracovanú v júni 2006. Jej účelom je zhodnotiť situáciu na trhu so zeleninou v Slovenskej republike v roku 2006 a vývoj na rok 2007.

Kapitola Regulačná a podporná politika trhu informuje o legislatíve EÚ v sektore ovocia a zeleniny, ktorá sa dotýka i Slovenskej republiky. V kapitolách Situácia na trhu v EÚ a Svetový trh so zeleninou sú zverejnené údaje o produkcii zeleniny v EÚ a vo svete.

Správa je k dispozícii na Ministerstve pôdohospodárstva SR, vo Výskumnom ústave ekonomiky pôdohospodárstva a potravinárstva a na stránke internetu <http://www.vuepp.sk>.

Súhrn

V roku 2006 mal vývoj osevných plôch zeleniny na ornej pôde klesajúci trend, výmera klesla na 8 795 ha. Z celkovej ornej pôdy zaberali osevné plochy zeleniny 0,70%. Medziročný pokles tvorí 1 228 ha (-12,25%). Taktiež produkcia zeleniny na ornej pôde klesla o 1,27% na 139 850 t, čo je oproti medziročnému poklesu v roku 2005, kedy klesla o 19,63%, nevýrazné.

Celková produkcia zeleniny podľa údajov ŠÚ SR zo zberovej plochy 29 795 ha dosiahla objem 351 526 t. Produkcia plodovej zeleniny dosiahla 148 342 t, čo je 42,20% z celkovej produkcie zeleniny. Produkcia hlúbovej zeleniny predstavovala 101 937 t. Úroda koreňovej zeleniny predstavuje 54 979 t a tvorí 16,31% z produkcie zeleniny. V roku 2006 bol zaznamenaný pokles produkcie cibuľovej zeleniny na 29 641 t. Taktiež klesla produkcia strukovín na objem 3 934 ha, naopak, objem listovej zeleniny stúpol na 3 038 t.

Výmera zakrytých plôch v roku 2006 tvorila 68,35 ha. Z tejto plochy sa pestovala zelenia na 57,76 ha (84,51%). Okrem skleníkov, ktorých výmera vzrástla o 5,18%, klesla päťnásobne výmera parenísk a o 2,65% klesla výmera plôch zakrytých fóliami.

Napriek dlhodobo nízkej spotrebe zeleniny na Slovensku oproti odporúčanej dávke, jej objem v roku 2005 v porovnaní s rokom 2004 opäť klesol o 3,5%. Celkovo sa spotrebovalo 466 971 t zeleniny a zeleninových výrobkov a 348 177 t čerstvej zeleniny. Spotreba na jedného obyvateľa klesla na 86,7 kg.

Podľa údajov ATIS-PPA boli na začiatku roka 2006 zásoby domácej zeleniny veľmi nízke a ceny domácej zeleniny v porovnaní s rokom 2005 výrazne stúpili. Cena koreňovej zeleniny bola v januári dvakrát vyššia ako v tom istom období roku 2005, cena hlávkovej kapusty až trojnásobná a cena cibule dvaapokrát vyššia. Vyššie ceny koreňovej zeleniny a cibule sa udržali až do konca roka, len pri kapuste cena vplyvom dovozov postupne klesla na úroveň z roku 2005.

V roku 2006 cena výrobcov zeleniny štyroch druhov medziročne klesla, najvýraznejšie klesla cena kapusty bielej a uhoriek nakladačiek (cca -7%). Ceny ostatných sedemnástich druhov vzrástli, navyac dyne červenej (+10%), kelu hlávkového (+9,7%), cibule bez vňate (+8,8%) a karotky bez vňate (+6,5%).

Tak ako v predchádzajúcich rokoch, i v roku 2006 bola bilancia zahraničného obchodu SR so zeleninou pasívna z objemového i finančného hľadiska. Doviezli sme 191 696 t a vyviezli 49 932 t zeleniny. Saldo vzrástlo medziročne 1,5-násobne. Podobný stav je aj v zahraničnom obchode so spracovanou zeleninou, kde deficit dosiahol 22 840 t, čo predstavuje hodnotu

-886 mil. Sk. Prijatie z krajín EÚ-27 tvorilo 88,02% celkového dovozu a odoslanie 99,34% z celkového vývozu.

1. Regulačná a podporná politika trhu

1.1 Vplyv štátu na trh s komoditou ovocie a zelenina

1.1.1 Colné opatrenia

Od 1. januára 2006 platí nariadenie Komisie (ES) č. 1719/2005 z 28. októbra 2005, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o colnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

Od 1. januára 2007 platí nariadenie Komisie (ES) č. 1549/2006 zo 17. októbra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa príloha I k nariadeniu Rady (EHS) č. 2658/87 o tarifnej a štatistickej nomenklatúre a o Spoločnom colnom sadzobníku.

1.1.2 Licenčná politika

Po vstupe SR do EÚ sa dovozy a vývozy realizujú v rámci mechanizmov SOT, podľa nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996 a podrobných nariadení Komisie (viď časť 1.1.3 bod 5).

1.1.3 Dotačná politika

Národná podpora

Národná podpora v SR sa v roku 2006 poskytovala podľa výnosu MP SR č. **806/2004-100** z 13. apríla 2004 o podrobnostiach o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva s výnimkou par. 2 ods. 1 písm. f) a odseku 17 a 18, par. 5, par. 16 a par. 18. Tento výnos bol doplnený výnosom MP SR č. **1467/2006-100** z 25. januára 2006 (ruší platnosť výnosu MP SR z 19. januára 2004 č. 152/2004-100) a výnosom č. **2545/2006-100** z 26. októbra 2006. Podľa týchto výnosov sa poskytujú dotácie na:

- § 3 podporu výskumu a vývoja na zachovanie a starostlivosť o genofond rastlín. Možno poskytnúť do 60% oprávnených nákladov na kolekciu, pričom oprávnenými nákladmi sú skutočné náklady na 1 ha podľa nákladových položiek. Na zeleninu je to do výšky 600 000 Sk; podľa tohto paragrafu bola prostredníctvom PPA v roku 2006 vyplatená podpora na zeleninu v sume **945 126 Sk**.
- § 4 zachovanie a rozširovanie genetického základu pestovaných rastlín, do 60% nákladov na 1 ha pokusnej plochy. Pri zelenine nasledovne:

zelenina koreňová	do 1 000 000 Sk
zelenina plodová (poľná)	do 2 200 000 Sk
zelenina plodová (na rýchlenníe)	do 4 400 000 Sk
zelenina-strukoviny záhradné	do 750 000 Sk

Podľa tohto paragrafu bola prostredníctvom PPA v roku 2006 vyplatená podpora na zeleninu v sume **3 308 505 Sk**.

- § 5 na podporu na využívanie závlah do 50% oprávnených nákladov na závlahovú vodu, a do 80% oprávnených nákladov na opravy a odstraňovanie havárií na odvodňovacích zariadeniach a závlahových systémoch,
- § 6 na úhradu časti úrokov z poskytnutých dlhodobých úverov,
 - a) na nákup poľnohospodárskej techniky, pôdy,
 - b) na rekonštrukciu a modernizáciu výrobných budov a výrobných liniek v poľnohospodárstve,
- § 9 na úhradu časti poistného - v rastlinnej výrobe do 50% oprávnených nákladov poistného zaplateného v kalendárnom roku,
- § 10 na úhradu škôd. Dotáciu možno poskytnúť na úhradu škôd v dôsledku sucha, podmáčania, chorôb alebo škodcov, ak škoda presiahne 20% zníženie výroby rastlín oproti priemeru za 3 roky. V roku 2006 bolo podľa tohto paragrafu prostredníctvom PPA poskytnuté na úhradu škôd zeleniny **13 328 447 Sk**,
- § 11 na technickú podporu pri organizácii súťaží, výstav a veľtrhov,
- § 14 na podporu v potravinárstve,
- § 18 na stavby, rekonštrukciu a modernizáciu hydromeliorizačných zariadení.

V roku 2006 vydalo MP SR:

Metodický pokyn ministra pôdohospodárstva SR č. **4111/2006-320** z 12. júna 2006 k výnosu 806/2004-100 o poskytovaní podpory v oblasti poľnohospodárstva, potravinárstva a lesného hospodárstva.

Výnos MP SR z 12.7.2006 č. **2066/2006-100** o poskytovaní dotácií v pôsobnosti Ministerstva pôdohospodárstva Slovenskej republiky na všeobecne prospešné aktivity v pôdohospodárstve

- Oznámenie ministra pôdohospodárstva SR z 9. novembra 2006 č. **2627/2006-100** o výške priamych platieb na rok 2006 poskytovaných formou jednotnej platby na plochu, osobnej platby na cukor a doplnkových priamych platieb. MP SR stanovilo sadzby pre rok 2006:

1. Jednotná platba na plochu: 2 459,93 Sk/ha
3. Platba na plodiny pestované na ornej pôde: 2 192,95 Sk/ha
9. Doplatok na jednotnú platbu na plochu za rok 2005: 22,55 Sk/ha

V roku 2007 vyšli nariadenia vlády SR:

Od 1. februára 2007 je v platnosti nariadenie vlády SR č. **58/2007**, ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie osiva zelenín na trh.

Od 1. marca 2007 je v platnosti nariadenie vlády SR č. **81/2007** Z. z. o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou jednotnej platby na plochu.

Jednotná platba na plochu sa poskytne na výmeru obhospodarovanej poľnohospodárskej pôdy vedenú v evidencii pôdnych blokov a dielov pôdnych blokov. Jednotná platba na plochu sa poskytne žiadateľovi, ak poľnohospodárska pôda:

- a) bola obhospodarovaná k 30. júnu 2003,

- b) dosahuje výmeru najmenej jeden hektár, pričom táto výmera môže predstavovať viaceré súvislé diely pôdnych blokov príslušného druhu pozemku s výmerou najmenej 0,3 hektára obhospodarovanej pôdy jedným žiadateľom,
- c) má viditeľne označené a vymedzené hranice, ak nie je prirodzene ohraničená,
- d) je udržiavaná v súlade s dobrými poľnohospodárskymi a environmentálnymi podmienkami uvedenými v prílohe č. 1.

- Suma jednotnej platby na plochu sa upraví podľa osobitných predpisov.

Od 1. marca 2007 je v platnosti nariadenia vlády SR č. **159/2007 Z. z.** o podmienkach poskytovania podpory v poľnohospodárstve formou doplnkových národných priamych platieb v rastlinnej výrobe. Podľa neho sa:

- § 1 doplnkové platby môžu poskytnúť formou
 - a) platby na plodiny pestované na ornej pôde,
 - b) platby na chmeľ,
 - c) platby na vybrané odrody tabaku.
- § 3 platba sa môže poskytnúť na plochu o výmere najmenej 0,3 hektára a najviac 1 003 453 hektárov.

Od 1. júla 2007 je v platnosti nariadenie vlády SR č. **54/2007**, ktorým sa ustanovujú požiadavky na uvádzanie sadiva a sadeníc zelenín na trh.

- Od 1. júna 2007 platí nariadenie vlády č. **239/2007 Z. z.** o podmienkach výberu žiadostí o zaradenie do agroenvironmentálneho opatrenia.

- § 2 agroenvironmentálne opatrenie, zahŕňa tieto podopatrenia:

- a) základnú podporu
 - 1. na ornej pôde,
 - 2. na trvalých trávnych porastoch,
 - 3. pre ovocné sady a vinice,
- b) integrovanú produkciu
 - 1. vo vinohradníctve,
 - 2. v ovocinárstve,
 - 3. zeleniny,
- c) ekologické poľnohospodárstvo
 - 1. na ornej pôde,
 - 2. pri pestovaní zeleniny, liečivých, koreninových a aromatických rastlín,
 - 3. v ovocných sadoch a vinohradoch,
 - 4. na trvalých trávnych porastoch,
- d) ochranu proti erózii
 - 1. na ornej pôde stabilizačným osevným postupom,
 - 2. na ornej pôde vytvorením parcely s prijateľnou veľkosťou,
 - 3. vo vinohradoch,
 - 4. v ovocných sadoch,
- e) zatrávňovanie ornej pôdy,
- f) ochranu vybraných biotopov trávnych porastov,

g) chov a udržanie ohrozených druhov zvierat.

- § ochranu proti erózií na ornej pôde vytvorením parcely s prijateľnou veľkosťou možno vykonávať na dieloch pôdnych blokov, ktorých priemerná svahovitosť je tri stupne a viac, alebo na ploche väčšej ako 30 hektárov.

Jeden pestovateľ si nesmie vybrať 2 schémy podpory na tej istej pôde, okrem SAPS.

2. Programy rozvoja vidieka

2.1 Podporu z *programu SAPARD* bolo možné do 31.12.2006 poskytnúť individuálnym výrobcom ovocia a zeleniny (opatrenie č. 1), spracovateľom ovocia a zeleniny (opatrenie č. 2) a na investície a zakladanie odbytových organizácií výrobcov (opatrenie č. 3). V roku 2006 bolo v rámci opatrenia č. 1 ukončených 67 projektov, na ktoré bolo vyplatených **352 531 tis. Sk**. V rámci opatrenia č. 2 bolo na 36 projektov vyplatených **203 373 tis. Sk**.

Podľa podmienok opatrenia č. 3 boli financované dva projekty na ovocie a zeleninu vo výške 14 008 tis. Sk (SK FRUIT a BONUM) počas troch rokov realizácie.

V rokoch 2004–2006 sa postupovalo podľa podmienok v opatreniach Programu rozvoja vidieka, Programové dokumenty pre SOP – PRV a Plán rozvoja vidieka.

2.2 Sektorový operačný program (SOP-PRV)

Podpora v rámci opatrenia č. 1.1 „*Investície do poľnohospodárskych podnikov*“ sa poskytuje pre výrobcov celého Slovenska, okrem Bratislavského kraja na:

- obstarávanie strojov, zariadení a technológií na činnosti v rastlinnej výrobe (výrobné, pozberové, skladovacie),
- výstavbu, rekonštrukciu a modernizáciu skladov a manipulačných hál pre ovocie a zeleninu,
- rekonštrukcie a výstavbu skleníkov,
- výstavbu, výsadbu a rekonštrukciu sádov (technické zabezpečenie - konštrukcie, závlaha, siete a pod.), plantáží drobného ovocia a špargle;

K 31.12.2006 v rámci opatrenia č. 1. bolo celkom (rastlinné aj živočíšne komodity) schválených 907 projektov, na ktoré bol schválený príspevok celkom **4 548 129 tis. Sk**, z toho z EÚ **2 980 097 tis. Sk**.

b) Podpora v rámci opatrenia č. 2 „*Zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov*“ – pre konzervárenské a mraziarenské podniky na:

- výstavbu a nadobudnutie nehnuteľného majetku s výnimkou kúpy pôdy,
- modernizáciu a rekonštrukcia výrobných zariadení,
- obstaranie nových technológií, vrátane programového vybavenia počítača,
- zlepšenie kvality výrobkov a jej monitorovanie,
- zlepšenie zdravotných podmienok a ich monitorovanie,
- zlepšenie pracovných podmienok,
- rekonštrukciu a zlepšenie hygienicko-sanitárnych režimov,

- rekonštrukciu a výstavbu technológií na ochranu životného prostredia (čistenie vôd, odpady a pod.),
- vypracovanie marketingových plánov.

Prostredníctvom Plánu rozvoja vidieka mohli aj na rovnaké opatrenia SOP uvedené vyššie požiadať o pomoc výrobcovia ovocia a zeleniny z Bratislavského kraja.

K 31.12.2006 bolo v rámci opatrenia č. 2 schválených 166 projektov, na ktoré bol alokovaný príspevok celkom **2 312 831 tis. Sk**, z toho z EÚ **1 618 982 tis. Sk**.

2.3 Plán rozvoja vidieka (PRV)

V rámci opatrenia č. 1 PRV sa poskytujú podpory na „*investície do poľnohospodárskych podnikov*“. Do 31.12.2006 bolo v sektore zelenina poskytnutých na 10 projektov **73 311 tis. Sk**.

V rámci opatrenia č. 6 PRV sa poskytujú investície na „*zlepšenie spracovania a predajnosti poľnohospodárskych produktov*“. Do 31.12.2006 bolo v sektore ovocia a zeleniny poskytnutých na 6 projektov **49 382 tis. Sk**.

Spôsoby podávania žiadostí, termíny, doklady k žiadostiam a spôsoby kontroly pre uplatňovanie jednotlivých opatrení boli vydané v metodických postupoch a zverejnené na web stránke PPA.

V rámci opatrenia č. 5 – Ekologické poľnohospodárstvo bolo k 31.12.2006 schválených 250 projektov s príspevkom vo výške 2 754 646,8 tis. Sk (príspevok schválený na 5 rokov). V rámci schémy „ovocné sady a vinohrady“ bolo schválených 19 projektov.

V súčasnosti sa pripravuje nový programovací dokument na financovanie Plánu rozvoja vidieka pre roky 2007–2013. Integrovaná produkcia je zameraná na ekonomické a kontrolované pestovanie viniča, ovocia a zeleniny, ktoré uprednostňuje ekologicky bezpečnejšie postupy, minimalizujúce vedľajšie nežiaduce účinky, znižovaním počtu zásahov prostriedkov na ochranu rastlín a hnojenia a tým zvyšuje bezpečnosť pre životné prostredie (pôda, voda, ovzdušie) a ľudské zdravie s vyváženým druhovým zastúpením.

2.4 Integrovaná produkcia zeleniny, podmienky podpory:

počas celej doby trvania záväzku musí žiadateľ:

- vylúčiť súbežné pestovanie zeleniny v ekologickom a konvenčnom systéme,
- aplikovať na celej výmere biologické a chemické prípravky na ochranu rastlín,
- využívať dostupné signalizačné metódy a technické zariadenia na sledovanie výskytu chorôb a škodcov,
- zabezpečiť rozbor pôdných vzoriek akreditovanou inštitúciou, minimálne raz za 3 roky, najmä na chemické látky, prvý rozbor sa musí vykonať najneskôr v treťom roku trvania záväzku,
- zabezpečiť odber vzoriek a analytický rozbor zeleniny akreditovanou inštitúciou, najmä pre chemické látky a dusičnany,

- dodržiavať zásady striedania plodín, s výnimkou pre zeleninu pestovanú na jednom stanovišti viacero rokov (chren, rebarbora, špargľa) tak, aby nedochádzalo k umelej kumulácii chorôb, škodcov a burín na jednej parcele. Plochy vymedzené na pestovanie zeleniny v integrovanej produkcii sa nemôžu počas trvania záväzku zamieňať,
- používať certifikované osivo,
- viesť záznamy v elektronickej alebo písomnej forme vedené v „Podnikovom zošite“ a uchovávať najmenej po dobu 10 kalendárnych rokov nasledujúcich po roku, kedy bolo sledovanie uskutočnené.

Spôsob stanovenia podpory

Východiskom pre stanovenie platby je nižší výnos v integrovanej produkcii zeleniny v porovnaní s konvenčným systémom, hlavne z hľadiska vylúčenia intenzifikačných faktorov.

Výška podpory	Platba
Integrovaná produkcia zeleniny	14 966 Sk/ha

Agroenvironmentálna podpora je snahou o integráciu agrárnej a environmentálnej politiky s cieľom ekologizácie hospodárenia v poľnohospodárskej krajine, ochrany základných zložiek životného prostredia, zmiernenie klimatickej zmeny, zachovanie biologickej rozmanitosti, prírodného a kultúrneho dedičstva.

Kumulatívny prehľad o plošných záväzkoch Agroenvironmentu rokov 2004-2006

Agroenvironmentálne záväzky PRV 2004-2006		2004 (záväzky končia v roku 2008)	2005 (záväzky končia v roku 2009)	2006 (záväzky končia v roku 2010)
Základná schéma	Orná pôda	-	55 238,21 ha	124 038,26 ha
	TTP	-	103 676,12 ha	185 698,88 ha
	Ovocné sady	-	583,53 ha	977,20 ha
	Vinohrady	-	670,27 ha	1 144,23 ha
Ochrana proti erózii na ornej pôde		-	45 252,87 ha	108 541,01 ha
Ochrana proti erózii v ovocných sadoch		-	467,83 ha	1 033,50ha
Ochrana proti erózii vo vinohradoch		-	646,15 ha	965,45 ha
Zatrávňovanie ornej pôdy		-	12 400,67 ha	29 387,93 ha
Ochrana biotopov TTP		-	55 663,81 ha	101 496,61 ha
Nelesná drevinová vegetácia		-	0	0,39 ha
Ochrana vodných biotopov		-	32,31 ha	56,44 ha
Ohrozené druhy zvierat		-	895 ks	1049 ks
Ekologické poľnohospodárstvo	Orná pôda	8 914,88 ha	20 152,43 ha	30 019,24 ha
	Vinohrady a ovocné sady	243,52 ha	302,58 ha	631,57 ha
	Zelenina a liečivé rastliny	469,58 ha	498,20 ha	678,91 ha
	TTP	25 977,09 ha	57 027,53 ha	79 488,08 ha
Ekologické poľnohospodárstvo spolu		35 605,07 ha	77 980,74 ha	110 817,8 ha

*kumulatívnosť je v tom, že záväzky roku x sú započítané v rokoch x+1, x+2 ... až do konca trvania 5 ročného záväzku

Podmienky podpory pre ekologické poľnohospodárstvo

Pestovateľ musí:

- dodržiavať podmienky stanovené nariadením Rady (ES) č. 2092/1991 a zákonom o ekologickom poľnohospodárstve na celej výmere pôdy zaradenej do systému ekologického poľnohospodárstva,
- počas celej doby realizácie záväzku musí byť vedený v registri ekologických výrobcov vedenom kontrolným ústavom,
- mať uzatvorenú dohodu s akreditovanou kontrolnou organizáciou ekologického poľnohospodárstva na výkon kontroly najneskôr do konca januára 1.roku záväzného obdobia,
- zrieknuť sa použitia kalov z čistiarní odpadových vôd a kompostov z týchto kalov na celej výmere poľnohospodárskych pôd podniku.

Spôsob stanovenia podpory

Východiskom pre stanovenie platby je nižší výnos v ekologickom poľnohospodárstve v porovnaní s konvenčným systémom hospodárenia, hlavne z hľadiska vylúčenia intenzifikačných faktorov, rozdielnej štruktúre pestovania plodín a odlišnému systému chovu hospodárskych zvierat. Ďalej sú kalkulované zvýšené náklady na pracovné sily (zvýšený podiel ručnej práce).

Výška podpory pre zeleninu v období konverzie: **28 884 Sk/ha**
v období po konverzii **20 219 Sk/ha**
v období po konverzii s certifikovaným bioproduktom **25 000 Sk/ha**

Ochrana proti erózií na vybratých orných pôdach podniku podľa stanovených podmienok dvomi spôsobmi a to protieróznym (stabilizačným) osevným postupom a/alebo prijateľnou veľkosťou parcely.

Podmienky pre stabilizačný osevný postup

Pre dodržiavanie stabilizačného osevného postupu:

- pestovať v osevnom postupe najmenej šesť plodín, z toho štyri hlavné plodiny, pričom podiel ozimín musí byť najmenej 30% a podiel viacročných krmovín najmenej 10% z výmery pestovaných plodín,
- pestovať minimálne 10% medziplodín,
- zabezpečiť pri oseve minimálne 70%-né pokrytie výmery ornej pôdy v období od 15. októbra do 1. marca.

Podmienky pre prijateľnú veľkosť parcely (pôdneho bloku)

Pre dodržiavanie prijateľnej veľkosti parcely:

- na pôdach so svahovitou od 3° a viac a/alebo pri väčších parcelách (nad 30 ha) rozdeliť užívanú výmeru dielu pôdneho bloku na menšie časti, pričom rozdelenie realizovať

minimálne 10 metrov širokými stabilizujúcimi pásmi obsiatymi d'atelinotrávami, lucernotrávami alebo trávami na semeno, pričom stabilizujúce pásy musia byť vytvorené po vrstevniciach,

- dva najbližšie stabilizujúce pásy môžu byť od seba vzdialené najviac 200 metrov,
- zatravnené plochy stabilizujúcich pásov kosiť minimálne jedenkrát ročne, pokosenú hmotu odstraňovať,
- neaplikovať herbicídy na zatravnených stabilizujúcich pásoch počas prvých dvoch rokov, ak príslušný orgán rastlinolekárskej starostlivosti neurčí inak; žiadateľ o poskytovanie platby na ekologické poľnohospodárstvo nesmie aplikovať herbicídy bez výnimky.

Spôsob stanovenia podpory

Výška platby vychádza z vyšších nákladov spočívajúcich v dodržaní spôsobov využívania orných pôd platných pre toto podopatrenie:

- Stabilizačný oševný postup – pestovanie medziplodín (agrotechnika + osivo). Tieto náklady sú znížené o 40%, nakoľko podmienkou je dodržať minimálny podiel 30% ozimín + 10% viacročných krmovín.
- Prijateľná veľkosť parcely – vytvorenie minimálne 10 m širokých pásov (min. 1 pás na 200 m) obsiatych trávami, d'atelinotrávami a pod. Tieto náklady vyplývajú zo straty na bežnej produkcii z orných pôd, potreby zatravnovania (agrotechnika, osivo) i komplikovanejšej manipulácie mechanizmov. Zvýšené náklady čiastočne kompenzuje zisk z produkcie tráv na vytvorených pásoch.

Výška podpory

Ochrana proti erózií na ornej pôde	Platba
Stabilizačný oševný postup	4 750 Sk/ha
Prijateľná veľkosť parcely	1 365 Sk/ha

3. Priame platby

Od roku 2004 *Jednotná platba na plochu - SAPS* (Single Area Payment Scheme), ktorá sa vypláca roľníkom hospodáriacim na pôde, zaregistrovaným v Registri žiadateľov. Dotácia sa vypláca jednotnou sumou na hektár poľnohospodárskej pôdy v dobrom poľnohospodárskom stave

4. Zásady Spoločnej organizácie trhu ovocia a zeleniny v EÚ

Pre sektor ovocia a zeleniny je pri čerstvom ovocí a zelenine kľúčovým predpisom nariadenie Rady (ES) č. 2200/96 o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou a pri spracovanom ovocí a zelenine nariadenie Rady (ES) č. 2201/96 o spoločnej organizácii trhu s výrobkami zo spracovaného ovocia a zeleniny. Obe SOT sú prejednávané v oddelených Riadiacich výboroch. Cieľom SOT je dosiahnuť vyváženosť na trhu, znížiť nadprodukciiu ovocia a zeleniny (intervenčné mechanizmy), zabezpečiť ceny pre výrobcov, ušetrené

finančné prostriedky poskytnúť na podporu odbytu, podporovať export výrobkov do tretích krajín.

Nevyhnutné inštitúcie pre realizáciu SOT sú **organizácie výrobcov alebo skupiny výrobcov (OV/SV)**, uznané národnou autoritou, ktoré môžu požiadať o nasledujúce druhy podpôr:

a) Financovanie plánov na dosiahnutie uznania (NK č. 2200/96, 1432/2003, 1433/2003 a 1943/2003)

Podpora sa poskytuje na realizáciu plánov uznania a uľahčenie administratívnych operácií v prvých rokoch činnosti SV, počas prvých piatich rokov v pomere: 75% poskytne EÚ a 25% členský štát, v prvom a druhom roku 5%, v treťom 4%, štvrtom 3% a v piatom 2% z ročnej hodnoty predanej produkcie – VMP, najviac však do stanovenej výšky v každom roku.

Podpora je určená pre skupiny výrobcov (SV), ktorí boli predbežne uznaní a realizujú plán uznania (Akčný plán) počas piatich rokov pre uľahčenie administrovania a prevádzkovania činností ustanovených v pláne uznania.

V rokoch 2004 a 2005 bol realizovaný akčný plán u 4 skupín výrobcov, ktoré obdržali celkom **8 563 696 Sk** (posledná splátka bola vyplatená začiatkom roka 2006):

- ZERDA PODUNAJSKO Veľký Meder,
- DRUTOMA družstvo Kolárovo,
- Odbytové družstvo ZEM Tvrdošovce,
- Odbytové družstvo producentov rajčín Dvory nad Žitavou.

b) Podpora na operačné fondy a riešenie operačných programov OV (NK č. 2200/1996 a NK č. 1433/2003, príloha č. 1)

SPP sa realizuje prostredníctvom tzv. Spoločných trhových organizácií (Common Market Organization). Podpora z EÚ je vo výške 50% vynaložených nákladov OV na realizáciu činností v operačnom programe OV, najviac však 4,1% z ročnej hodnoty predanej produkcie. Doplatok ČŠ môže byť vo výške 25% z hodnoty príspevkov členov do operačného fondu. Operačný program je na dobu 3–5 rokov.

Podporovateľné činnosti:

- zamerané na činnosti kvality, znižovanie výrobných nákladov a prispôsobenie výroby požiadavkám trhu, koncentrácia výroby, investície do zariadení a technológií, ktoré šetria životné prostredie,
- sťahovanie produkcie z trhu,
- vedenie operačného fondu.

Čerpanie:

Od roku 2006 rieši operačný program 1 OV (SK FRUIT - Ostratice) a v roku 2007 bude mať financovaný operačný program aj OV (BONUM – Dunajská Lužná). Schválená výška pomoci:

1. OV za realizáciu OP v roku **2006** je **3 201 294,01 Sk** (posledná splátka vyplatená v roku 2007),
2. OV za realizáciu OP v roku **2007** (predpoklad, to je aj s 50% z EÚ) **16 041 978,00 Sk.**

c) Podpora pre výrobky stiahnuté z trhu (NK č. 103/2004)

Realizuje sa prostredníctvom uznaných organizácií výrobcov, ktoré môžu získať podporu formou:

- kompenzácia v paušálnej sadzbe stanovená EK na výrobky,
- kompenzácia na výrobky neuvedené v prílohe II NR č. 2200/1996 (hradené z OF) OV.

V SR túto formu podpory nevyužívali.

d) Výrobná podpora pre spracovaný rajčiak, broskyne a hrušky – je podľa nariadenia Rady (ES) č. 2201/1996, podrobne ustanovená v nariadení Komisie (ES) č. 1535/2003.

Súčasná organizácia spoločného trhu sa čiastočne zakladá na poskytovaní podpory výrobcom na báze množstva produktov, dodaných spracovateľskému priemyslu, priamej pomoci spracovateľom a pomoci výrobcom prostredníctvom organizácií výrobcov. Týka sa to rajčiakov, hrušiek, broskýň, sušených fig, sliviek a sušených hrozienok, citrusového ovocia a nektarínok.

SR využíva len podporu na spracovanie rajčiaka, a to do výšky národného prahu, čo predstavuje 29 500 ton. Prah pre broskyne je 147 ton, ten doteraz nebol realizovaný.

Pre rajčiaky, broskyne a hrušky (základ pre výpočet dotácie je hmotnosť suroviny), sa poskytuje organizáciám výrobcov alebo skupinám výrobcov. Podmienkou je registrácia spracovateľa a záväznej zmluvy medzi SV a spracovateľom.

Výška podpory je 34,50 EUR/tona pre rajčiaky,

47,70 EUR/tona pre broskyne,

161,70 EUR/tona pre hrušky.

Čerpanie podpory bolo nasledovné:

2004/2005 – dotácia 40 392 056 Sk, bolo spracovaných 29 215 ton rajčiaka a vyrobených 4 974,326 ton rajčiakového koncentráту,

2005/2006 – dotácia 31 630 225 Sk, bolo spracovaných 23 556 ton rajčiaka a vyrobených 3 380,765 rajčiakového koncentráту,

2006/2007 – dotácia 34 112 926,88 Sk, bolo spracovaných 25 959,057 ton rajčiaka a vyrobených 4 298,392 ton rajčiakového koncentráту,

2007/2008 – posledná dotácia na systém spracovania.

Časový harmonogram pre administráciu organizovania trhu v komodite spracované ovocie a zelenina pre rok 2006/2007 - rajčiak

Do 6. januára 2006	Podanie žiadosti o registráciu spracovateľa (SP)
Do 31. januára 2006 Platí aj pre rok 2007	Uverejnenie výšky finančnej pomoci
Do 10. marca 2006	Uzatvorenie zmlúv medzi organizáciou výrobcov a spracovateľom
Do 10. februára 2006	Uverejnenie schválených spracovateľov vo Vestníku MP SR
Od 8.decembra-29.dec.2006	Podanie žiadosti o registráciu SP – pre spracovanie v roku 2007
Do 10.februára 2007	Uverejnenie schválených spracovateľov vo Vestníku MP SR
Do 10. marca 2007	Uzatvorenie zmlúv medzi OV a SP na dodávky rajčiakov
Do 1. februára 2006 Platí aj pre rok 2007	Oznámenie od SP o množstve spracovanej suroviny a hotových výrobkov
Do 15. apríla 2006 Platí aj pre rok 2007	Hlásenie EK
Do 31. mája 2006 Platí aj pre rok 2007	Informácie od OV – (identifikačné údaje a plochy parciel)
Do 30. júna 2006 Platí aj pre rok 2007	Zmeny a doplnenie poľnohospodárskych parciel, ktoré neboli deklarované
Do 15. septembra 2006 Platí aj pre rok 2007	Zmeny a doplnenia zmlúv
Do 30. septembra 2006 Platí aj pre rok 2007	Podanie žiadosti o zálohovú platbu
Do 31. októbra 2006 Platí aj pre rok 2007	Vyplatenie zálohovej platby
Do 30. novembra 2006 Platí aj pre rok 2007	Podanie žiadosti o podporu Vyplatenie podpory do 60 dní od podania žiadosti

Časový harmonogram pre administráciu organizovania trhu v komodite čerstvé ovocie a zeleninu pre rok 2006 a 2007

V priebehu celého roka	Prijímanie žiadosti o uznanie a predbežné OV a SV Nové skupiny výrobcov spolu so žiadosťou o predbežné uznanie, predkladajú plán na dosiahnutie uznania – akčný plán. Termíny a požadované doklady sú podľa ustanovení v NK(ES) č. 1432/2003 (uznávací proces je do 3 mesiacov od podania žiadosti) a metodického postupu PPA. <i>Pre SV, ktoré chcú ukončiť predbežné uznanie, predkladajú spolu so žiadosťou o uznanie ako aj OV, aj žiadosť o schválenie operačného programu. Konečný termín je 15. september 2006</i>
1. január 2006	Zahájenie implementácie nových schválených OP (<i>žiadosti podané do 15. septembra 2005</i>) podľa „Metodického postupu pre žiadateľov o schválenie operačných programov financovanie operačných fondov organizácií výrobcov“ (ďalej len „Metodický postup pre OP“)
1. január až 31. marec 2006	Predbežne uznané SV môžu požiadať o podporu na akčné plány podľa NK (ES) č. 1943/2003 za rok 2005 podľa „Metodického postupu pre žiadateľov o financovanie plánov na dosiahnutie uznania – Akčných plánov“ (ďalej len „Metodický postup pre AP“)
1. - 30. apríl 2006	OV môžu požiadať o zálohovú platbu* na financovanie OP za obdobie apríl až jún podľa „Metodického postupu pre OP“
	OV môžu žiadať o 1. čiastkovú - štvrtročnú platbu na financovanie OP za obdobie január - marec podľa „Metodického postupu pre OP“
1. – 31. júl 2006	OV môžu podávať žiadosti o zálohu na financovanie OP za obdobie júl až september podľa Metodického postupu pre OP“
	OV môžu žiadať o 2. čiastkovú - štvrtročnú platbu na financovanie OP za obdobie apríl – jún podľa „Metodického postupu pre OP“
Od 1- júla do 30. septembra 2006	Predbežne uznané SV môžu požiadať o podporu na realizáciu akčných plánov podľa NK (ES) č. 1943/2003 prvý polrok 2006 podľa „Metodického postupu pre AP“
31. júl 2006	Posledný termín nahlásenia odstúpenia členov, ktoré sa má uskutočniť od 1. januára nasledujúceho roka (ak člen požiadal o vystúpenie z organizácie pol roka pred ukončením členstva, podľa stanov)
15. september 2006	Posledný termín, kedy môžu OV podávať: žiadost' o uznanie ako OV a schválenie nového OP podľa NK (ES) č.1432/2003 a č.1433/2003, ktorý sa bude realizovať od 1. januára 2007 žiadost' o uplatnenie zmien a doplnkov do schváleného operačného programu pre nasledujúci rok realizácie OP. Zmeny a doplnky sa začnú uplatňovať od 1. januára 2007 zaslanie oznámení OV o predpokladanej výške operačného fondu a hodnote predávanej produkcie pre nasledujúci rok realizácie OP
1. – 31. október 2006	OV môžu podávať žiadosti o zálohovú platbu na financovanie OP za obdobie október až december podľa „Metodického postupu pre OP“
	OV môžu žiadať o 3. čiastkovú - štvrtročnú platbu na financovanie OP za obdobie júl - september podľa „Metodického postupu pre OP“
15. december 2006	PPA informuje všetky OV o schválenej výške finančnej pomoci na realizáciu OP (<i>v náležite odôvodnených prípadoch môže PPA rozhodnúť do 20. januára 2007. Výdavky na realizáciu OP sú oprávnené od 1. januára 2007</i>)
1. január 2007	Zahájenie implementácie schválených OP podľa žiadosti, ktoré boli podané do 15. septembra 2006)
1. – 31. január 2007	OV môžu podávať žiadosti o zúčtovanie čiastkových platieb počas ročnej realizácie OP a dofinancovanie za obdobie október – december podľa „Metodického postupu pre OP“ OV predkladajú „Ročnú správu o realizácii operačného programu“

* zálohová platba predpokladá zloženie finančnej zábezpeky vo výške 110% na príslušné obdobie

5. Spoločná obchodná politika v komodite ovocie a zelenina

Pri dovoze ovocia a zeleniny do Spoločenstva nie je vo všeobecnosti potrebná dovozná licencia, okrem dovozu jablák. V rámci obchodnej politiky s tretími krajinami sa môžu uplatňovať **kvóty** na dovoz cesnaku, banánov, konzervovaných húb rodu *Agaricus* a ochranné opatrenia na odvoz určitých upravovaných alebo konzervovaných citrusových plodov (mandarínok, atď.) so zníženým clom. Pre tieto dovozy do Spoločenstva musí dovozca predložiť dovoznú licenciu.

Termíny podávania žiadostí o licencie:

Dovoz cesnaku:

Licencie sa podávajú na štvrt'roky:

- štvrt'rok: jún – august
- štvrt'rok: september – november
- štvrt'rok: december – február
- štvrt'rok: marec - máj

Dovoz konzervovaných húb:

Žiadosti sa podávajú v dvoch obdobiach:

- počas prvých päť pracovných dní januára
- prvých päť pracovných dní júla

V roku 2006 boli na PPA podané žiadosti o licencie na vývoz zeleniny podľa systému B nariadenia Komisie (ES) č. 1961/2001 - systému bez vopred stanovenej náhrady, s cieľom získať náhradu pri platnej sadzbe pre príslušné vývozné obdobie, najneskôr druhý pracovný deň nasledujúci po dni prevzatia vývozného colného prehlásenia (dovozného JCD).

<i>Komodita</i>	Kód CS	Žiadané množstvo (t)	Skutočne vyvezené množstvo (t)	Prijímajúca krajina	Kód krajiny určenia	Udelené množstvo v licencií v roku 2007
Rajčiaky	0702 00 00 9100	3,621	3,621	Ukrajina	F 08	3,621

V roku 2006 boli od PPA požadovaná 1 žiadosť o vývoznú licenciu na rajčiny (21.12.2006) na množstvo 3,621 tony. Licencia na uvedené množstvo bola vydaná 20.03.2007.

1.1.4 Výkon kontroly

Ovocie a zelenina podlieha viacerým kontrolným mechanizmom, ktoré sú realizované v rámci SOT, v rámci úradnej kontroly potravín a rastlinolekárskeho opatrení.

Kontroly zhody s obchodnými normami pre vybrané druhy ovocia a zeleniny sú najvýznamnejšie z hľadiska SOT vykonávané Štátnou veterinárnou a potravinovou správou SR podľa § 10 ods. 5 zákona NR SR č. 491/2001 Z. z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami v znení neskorších predpisov a predpisov EÚ podľa nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996 a podrobných ustanovení nariadenia Komisie (ES)

č. 1148/2001 z 12. júna 2001 týkajúce sa kontrol zhody obchodných noriem čerstvého ovocia a zeleniny v znení neskorších predpisov.

Podľa zákona NR SR č. 152/1995 Z. z. o potravinách v znení neskorších predpisov (zákon č. 23/2002), predovšetkým § 23, ovocie a zelenina podlieha pod **úradnú kontrolu potravín**. ŠVPS SR vykonáva potravinový dozor nad výrobou, manipuláciou a uvádzaním čerstvého ovocia, zeleniny a ich výrobkov do obehu.

Okrem uvedených kontrol, komodita **podlieha fytokontrole rastlín a rastlinných produktov**, ktorú vykonáva Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky (ÚKSÚP) podľa zákona NR SR č. 285/1995 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti. Od mája 2005 sa fytokontrola vykonáva podľa zákona NR SR č. 193/2005 Z. z. o rastlinolekárskej starostlivosti.

Pre zabezpečenie administrácie všetkých podporných mechanizmov, organizácie trhu, národných podpôr a štrukturálnej pomoci (predvstupovej a povstupovej) bola MP SR zriadená **Pôdohospodárska platobná agentúra (PPA)**, ktorá vykonáva kontroly **riadneho uplatňovania nástrojov SOT** v komodite ovocie a zelenina podľa zákona NR SR č. 473/2003 Z. z. o Pôdohospodárskej platobnej agentúre a príslušných nariadení EÚ (viď časť 2.4).

1.2 Hlavné Nariadenia Rady a nástroje spoločnej organizácie trhu ovocia a zeleniny

Nástroje organizácie trhu s čerstvým ovocím a zeleninou sú ustanovené:

Nariadením Rady (ES) č. 2200/1996 z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou (Ú. v. ES L 297, 21.11.1996, Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 3/zv. 20) v platnom znení:

- výrobky, ktoré podliehajú organizácii trhu podľa NR č. 2200/1996 (CN 0702–ex 0709, ex 0802, 0803 00 11 a 0803 00 90, 0804-0810, 0813 50 31, 0813 50 39, 1212 10 10),
- **klasifikáciu produktov a prijímanie noviel pre marketingové normy kvality upravené nariadeniami Komisie (NK),**
- organizácie výrobcov, postupy pre uznávanie OV,
- pravidlá pre operačné programy, operačné fondy, ktoré OV vytvárajú,
- medziodvetvové organizácie a dohody
- intervencie – sťahovanie výrobkov z trhu,
- obchod s tretími krajinami (uplatňujú sa vývozné náhrady, dovozné kvóty, licencie, clá),
- národné kontrolné orgány a orgány spoločenstva

2. Nástroje organizácie trhu so spracovaným ovocím a zeleninou

Nariadením Rady (ES) č. 2201/1996 z 28. októbra 1996 o spoločnej organizácii trhu s výrobkami zo spracovaného ovocia a zeleniny (Ú. v. ES L 297, 21.11.1996, Mimoriadne vydanie Ú. v. EÚ, 3/zv. 20) v platnom znení

- výrobky, ktoré podliehajú organizácii trhu podľa NR č. 2201/1996 v znení NR č. 2699/2000 (CN ex - 0710-0712, 0811-0813, 2001, 2004-2009, položky CN zahrnuté celé 0804 20 90, 0806, 0814 00 00, 0904 20 10, 1302 20, 2002, 2003),
- nástroje: poskytovanie výrobnjej podpory pre vybrané druhy výrobkov,
obchod s tretími krajinami (licencie, colné kvóty, vývozné náhrady, clá, exportné dotácie na cukor pridaný vo výrobkoch).

3. Podrobné nariadenia SOT a hlavné nariadenia Komisie (ES):

1) Klasifikácia produktov a obchodné normy pre druhy zeleniny:

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1466/2003 –obchodná norma kvality pre artičoky
- Nariadenie Komisie (ES) č. 48/2003 – miešaných baleniach ovocia a zeleniny
- Nariadenie Komisie (ES) č. 982/2002 – obchodná norma kvality pre šampiňóny
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2396/2001 –obchodná norma kvality pre pór
- Nariadenie Komisie (ES) č.1615/2001 – obchodná norma kvality pre cukrové melóny
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1543/2001 –obchodná norma kvality pre šaláty, endíviu a eskariol
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1508/2001 –obchodná norma kvality pre cibuľu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 912/2001 – obchodná norma kvality pre strukovú fazuľku
- Nariadenie Komisie (ES) č. 790/2000 – obchodná norma kvality pre rajčiaky v znení poslednej úpravy 717/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2561/1999 –obchodná norma kvality pre hrášok v znení poslednej úpravy 532/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2377/1999 –obchodná norma kvality pre špargľu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1455/1999 –obchodná norma kvality pre zeleninovú papriku v znení poslednej úpravy 2706/2000
- Nariadenie Komisie (ES) č. 730/1999 – obchodná norma kvality pre mrkvu
- Nariadenie Komisie (ES) č. 963/1998 – obchodná norma kvality pre karfiol
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2288/1997 –obchodná norma kvality pre cesnak
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1093/1997 –obchodná norma kvality pre dyňu červenú v znení poslednej úpravy 1615/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 831/1997 – obchodná norma kvality pre avokádo v znení poslednej úpravy 1167/1999
- Nariadenie Komisie (ES) č. 410/1990 – obchodná norma kvality pre uhorky v znení poslednej úpravy 888/1997

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1591/1987 –obchodná norma kvality pre kapustu, ružičkový kel, stopkatý zeler, špenát v znení poslednej úpravy 1135/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2213/1983 –obchodná norma kvality pre cibuľu a čakankové puky v znení poslednej úpravy 1508/2001
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1292/1981 –obchodná norma kvality pre baklažány a cukety
- Nariadenie Komisie (ES) č. 643/2006 z 25. apríla 2006, ktorým sa stanovuje obchodná norma pre hlávkovú kapustu a hlávkový kel a ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (EHS) č. 1591/87 (Ú. v. EÚ L 112, 25.4.2006).

2) *Uznávanie skupín, organizácií výrobcov a združení organizácii výrobcov ovocia a zeleniny*

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1432/2003 z 11. augusta 2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o podmienky na uznanie organizácií výrobcov a predbežné uznanie skupín výrobcov.

3) *Poskytovanie dočasných finančných podpôr skupinám a organizáciám výrobcov ovocia a zeleniny, sťahovanie výrobkov z trhu*

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1943/2003 z 3. novembra 2003, ktorým sa stanovujú pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 pokiaľ ide o pomoc skupinám výrobcov, ktorým bolo udelené predbežné uznanie.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2113/2004 z 10. decembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1943/2003, ktorým sa stanovujú pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 pokiaľ ide o pomoc skupinám výrobcov, ktorým bolo udelené predbežné uznanie.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1433/2003 z 11. augusta 2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o operačné fondy, operačné programy a finančnú pomoc.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 594/2004 z 30. marca 2004, ktorým sa určujú rozhodujúce skutočnosti uplatniteľné na výrobky v odvetví ovocia a zeleniny a na výrobky zo spracovaného ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2190/2004 z 20. decembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie Komisie (ES) č. 1433/2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o operačné fondy, operačné programy a finančnú pomoc.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1813/2004 z 19. októbra 2004, ktoré upravuje nariadenie Komisie (ES) č. 1433/2003, ktoré sa vzťahuje na podmienky použitia nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o operačné fondy, operačné programy a finančnú podporu
- ***Nariadenie Komisie (ES) č. 103/2004 z 21. januára 2004, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na vykonávanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96, pokiaľ ide o intervenčné opatrenia a o stiahnutie z trhu v sektore ovocia a zeleniny.***
- Nariadenie Komisie (ES) č. 222/2005 z 10. februára 2005, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie ES č. 1943/2003 pokiaľ ide o výmenný kurz uplatniteľný pri poskytovaní

pomoci skupinám výrobcov, ktorým bolo udelené predbežné uznanie v sektore ovocia a zeleniny.

- Nariadenie Komisie (ES) č. 210/2006 zo 7. februára 2006, ktorým sa na hospodársky rok 2006/2007 stanovuje výška pomoci pre paradajky určené na spracovanie.

4) *Obchod s tretími krajinami*

- Nariadenie Komisie (ES) č. 3223/1994 z 21. decembra 1995 o podrobných pravidlách uplatňovania dovozných opatrení pre ovocie a zeleninu, v znení neskorších doplnkov najmä nariadenie Komisie (ES) č. 537/2004.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1291/2000 z 9. júna 2000, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá uplatňovania systému dovozných a vývozných licencií a certifikátov s vopred stanovenou sadzbou náhrady pre poľnohospodárske výrobky, v znení neskorších predpisov najmä NK (ES) č. 636/2004, NK (ES) č. 1741/2005, NK (ES) č. 1864/2005.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1961/2001 z 8. októbra 2001 stanovujúce podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 týkajúce sa exportných refundácií u ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 3846/1987 z 17. decembra 1987, ktorým sa ustanovuje nomenklatúra poľnohospodárskych výrobkov pre vývozné náhrady, v znení neskorších predpisov najmä NK (ES) č. 2199/2004.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1555/1996 z 30. júla 1996, ktorým sa ustanovujú podmienky pre uvalenie dodatočného dovozného cla pre ovocie a zeleninu, v znení neskorších predpisov.
- Nariadenie Komisie (EHS) č. 2220/85 z 22. júla 1985, ktorým sa stanovujú spoločné podrobné pravidlá pre uplatňovanie systému záruk pre poľnohospodárske výrobky.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 565/2002 z 2. apríla 2002, ktorým sa ustanovuje metóda správy colných kvót a zavádza systém osvedčení o pôvode pre cesnak dovezený z tretích krajín.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2334/2003 z 30. decembra 2003, ktoré pre rok 2004 deroguje z nariadenia (ES) č. 2125/95 otvárajúceho a ustanovujúceho spravovanie colných kvót pre konzervované huby.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 829/2003 zo 14. mája 2003, ktorým sa mení doplnka nariadenia (ES) č. 225/2003 pokiaľ ide o predĺženie platnosti osvedčení o pôvode pre huby s pôvodom v Číne.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 228/2004 z 3. februára 2004 ustanovujúce prechodné opatrenia k Nariadeniu Komisie č. 565/2002 z dôvodu nových prístupia Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 229/2004 z 10. februára 2004 deroguje z nariadenia Komisie č. 565/2002 týkajúce sa dátumov na vydávanie licencií pre dovoz cesnaku pre prvý kvartál periódy 2004-2005.

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1543/2004 z 30. augusta 2004, ktorým sa určujú paušálne dovozné hodnoty na určovanie vstupných cien určitých druhov ovocia a zeleniny (Ú. v. EÚ L 203, 28/07/2001 S. 0009–0012).
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1864/2004 z 26. októbra 2004, ktorým sa otvárajú tarifné kvóty a ustanovuje sa ich správa na konzervované huby dovezené z tretích krajín.

5) *Kontroly zhody*

- Nariadenie Komisie (ES) č. 1148/2001 z 12. júna 2001, o kontrole zhody čerstvého ovocia a zeleniny s obchodnými normami (Ú. v. EÚ L 156, 13.6.2001) v platnom znení.

6) *Poskytovanie podpory na spracovanie vybraných druhov ovocia a zeleniny*

- Nariadenie Komisie (EH) č. 1535/2003 z 29. augusta 2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2201/96, týkajúce sa systému pomoci pre výrobky z ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 2169/2004 z 17. decembra 2004, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie (ES) č. 1535/2003, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá na uplatňovanie nariadenia Rady (ES) č. 2201/96, týkajúce sa systému pomoci pre výrobky z ovocia a zeleniny.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 1429/1995, ktorým sa ustanovujú vykonávacie pravidlá pre vývozné náhrady pre výrobky spracované z ovocia a zeleniny, iné ako náhrady poskytované pre pridaný cukor.
- Nariadenie Komisie (EHS) č. 2320/89 z 28. júla 1989 o minimálnych požiadavkách na kvalitu broskýň v náleve a broskýň v prírodnej ovocnej šťave na uplatňovanie programu pestovateľskej pomoci.
- Nariadenie Komisie (EHS) č. 2319/89 z 28. júla 1989 o minimálnych požiadavkách na kvalitu hrušiek Williams a Rocha v náleve a v prírodnej ovocnej šťave pre uplatňovanie schémy pomoci pre výrobu
- Nariadenie Rady (EHS) 3508/92 z 27. novembra 1992, ktorým sa stanovuje integrovaný administratívny kontrolný systém (IACS) pre určité systémy pomoci v znení neskorších predpisov, najmä NK (ES) č. 2419/2001.

Všeobecné nariadenia Rady a Komisie ES pre podpory propagácie a spotreby

- Nariadenie Rady (ES) 2826/2000 z 19. decembra 2000 o informačných a propagačných činnostiach na poľnohospodárske výrobky na vnútornom trhu.
- Nariadenie Komisie (ES) č. 94/2002 z 18. januára 2002 ustanovujúce podrobné pravidlá pre uplatňovanie nariadenia rady (ES) č. 2826/2000 o informačných a propagačných akciách pre poľnohospodárske výrobky na vnútornom trhu.

1.3 *Reforma spoločnej organizácie trhu v sektore ovocia a zeleniny*

Začiatkom roka 2007 EÚ predstavila reformu sektora ovocia a zeleniny v oblasti spoločnej organizácie trhu (CMO). V súčasnosti sú realizované rokovania v rámci Pracovnej

skupiny Rady k návrhu reformy. K jednotlivým nástrojom reformy majú zástupcovia ČŠ rôzne stanovisko.

Hlavným cieľom reformy je zjednodušenie nástrojov CMO, ktoré SR jednoznačne od začiatku podporovala.

Nástroje organizácie trhu, zmeny

Obchodné normy kvality – EÚ navrhuje zjednodušenie v oblasti noriem.

Organizácie výrobcov (OV) – hlavné nástroje:

- odstránenie kategorizácie OV,
- zlučovanie a vytváranie nových SV/OV a vznik združení, možnosť zvýšenej podpory,
- realizácia opatrení pre životné prostredie v operačnom programe, možnosť zvýšenej podpory,
- realizácia opatrení na krízový manažment aspoň 1/3 financií na operačný program,
- zmena % priameho predaja členmi OV, zvýšená podpora pre zakladanie SV o 100%.

Zriadenie krízového manažmentu (KM) – sa vykonáva prostredníctvom organizácií výrobcov. Medzi nástroje budú patriť zelený zber a neuskutočnenie zberu, nástroje podpory a komunikácie v čase krízy, školenia, poistenie úrody a financovanie administratívnych nákladov na vytvorenie podielových fondov. Stiahnutie z trhu môžu OV vykonávať pri 50% spolufinancovaní. Stiahnuté produkty **distribuované zdarma** do škôl, detských prázdninových táborov, nemocníc, charitatívnych organizácií, domovov dôchodcov a ústavov nápravnej výchovy budú preplácané Spoločenstvom na úrovni 100% pri obmedzení množstva na 5% celkového objemu dodaného na trh príslušnou OV.

Zrušenie podpory na produkty určené na spracovanie a navýšenie stropu SR na SPS SR využívalo z nástrojov CMO v plnej miere, predovšetkým podporu na spracovanie rajčiaka a to do výšky národného prahu -29 500 t. Reformou bude platba na tonu suroviny nahradená platbou na plochu (SPS, SAPS). Existujú obavy, že ak nebudú prijaté prechodné opatrenia môže to ohroziť ďalšiu existenciu našich OV a aj spracovateľský priemysel.

Zaradenie ovocia a zeleniny do režimu jednotnej platby na pôdu, na ktorej sa pestuje ovocie a zelenina, bude možné uplatňovať platobné nároky v rámci schémy neviazanej pomoci, ktorá sa využíva v iných sektoroch poľnohospodárstva. Zrušením podpory na spracovanie bude navýšená obálka pre SR. SR navrhla vyplácať „osobitnú“ priamu platbu na ovocie a zeleninu, ktorá by mala byť adresná (podobne ako u cukru).

Ostatné opatrenia, ktoré SR v rámci reformy podporuje:

Opatrenia týkajúce sa životného prostredia. Zaradenie ovocia a zeleniny do SPS (SAPS) znamená, že environmentálna podmienenosť sa bude povinne týkať poľnohospodárov prijímajúcich priame platby. Navyše každá OV musí vyčleniť najmenej 20% výdavkov na opatrenia týkajúce sa životného prostredia v operačných programoch. EÚ prispeje 60% spolufinancovaním. Aj neorganizovaní pestovatelia však budú musieť dodržiavať „krížové zhody“. Väčšiu podporu však budú mať OV.

Propagácia. SR sa začleňuje medzi krajiny s nízkou konzumáciou ovocia a zeleniny. Propagácia zdravej výživy považuje za nevyhnutnú. Odporúčanú spotrebu dosahuje len Grécko a Taliansko (400 gramov/denne).

Zaradenie zemiakov do opatrení štátnej pomoci. Názory ČŠ sú za uvoľnenie pomoci aj v tomto sektore, ktorý nebol doteraz EÚ podporovaný.

Obchod s tretími krajinami – zjednodušenie a zrušenie exportných náhrad

Exportné dotácie. SR tento spôsob využívalo v obmedzenej miere, preto podporuje rozvoj iných opatrení v rámci reformy CMO (zatraktívniť organizácie výrobcov, adresne poskytovať priame platby na ovocie a zeleninu podobne ako v prípade cukru, po zrušení pomoci na spracovanie zachovať prechodné obdobie).

Všetky navrhované opatrenia neboli členskými štátmi prijaté s jednoznačným súhlasom, preto sa budú riešiť na úrovni politických rozhovorov (zjednodušenie v oblasti noriem kvality, krízový manažment, referenčné množstvá pre priame platby a možnosť zvýhodniť pestovateľov ovocia a zeleniny v procese jednotnej platby).

1.4 Hlavné orgány zodpovedné za prijímanie legislatívnych predpisov, opatrení v rámci SOT a administrovanie SOT

Ministerstvo pôdohospodárstva SR

Pre výkon nariadení Rady a Komisie SOT v podmienkach SR boli s účinnosťou od 1. mája 2004 vypracované na MP SR nasledujúce Usmernenia ministra, ktoré boli vydané dňa 23. marca 2004 vo Vestníku MP SR, ročník XXXVI, čiastka 9, pod č.:

- 28. Usmernenia ministra pôdohospodárstva SR o všeobecných pravidlách organizácie trhu s ovocím a zeleninou. Hlavný cieľ usmernenia – identifikácia hlavných nariadení a ich výkon na PPA v oblasti uznávania OV a SV a minimálne požiadavky na veľkosť OV, akčné plány, operačné fondy a operačné programy, intervenčné mechanizmy a administrácia výrobnjej podpory pre spracovaný rajčiak a broskyne;
- 29. Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR na úseku štátnej správy udeľovania licencií na dovoz a vývoz poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov;
- 36. Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR na úseku štátnej správy sledovania cien vybraných poľnohospodárskych a potravinárskych výrobkov a poskytovanie cenových informácií príslušným orgánom EÚ;
- 40. Usmernenie ministra pôdohospodárstva SR na úseku štátnej správy o organizovaní trhu s osivom, poskytovaní podpory na produkciu osiva a registrácie zmlúv na rozmnožovanie osiva v tretích krajinách;
- MP SR vykonáva v rámci SOT uznávanie organizácií a skupín výrobcov pre ovocie a zeleninu, zrušenie uznania a zamietnutie uznania OV (Zákon NR SR č. 491/2001 Z.z. o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami § 10, v znení neskorších predpisov);
- Usmerňuje prípravu metodických pokynov podľa SOT;

- Vybavuje sťažnosti a odvolania v správnom konaní žiadateľov o podporu a podnikateľov, ktorí nespĺnili podmienky zhody pre ovocie a zeleninu podľa predpisov EÚ.

Pôdohospodárska platobná agentúra zabezpečuje administráciu procesov (Zákon NR SR č. 473/2003 Z. z. o Pôdohospodárskej platobnej agentúre, o podpore podnikania v pôdohospodárstve a o zmene a doplnení niektorých zákonov, Usmernení ministra pôdohospodárstva SR na úseku štátnej správy vid' vyššie, od 1. januára 2007 administráciu procesov podľa zákona 274/2006 o podpore v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka):

- zabezpečuje kompletne administrovanie žiadostí o podporu a kontrolu podľa EÚ legislatívy a podporných mechanizmov uvedených v kapitole 1.1.3
- zabezpečuje IACS pre evidenciu plôch (NR č. 3508/1992, NK č. 2419/2001).
- zabezpečuje cenový monitoring pre vybrané druhy ovocia a zeleniny podľa predpisov EÚ. Pre SOT podľa nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996 boli **v roku 2005** vypracované nasledujúce metodické pokyny pre žiadateľov o:

- ***o uznanie, predbežné uznanie OV, SV (11. apríl 2005),***
- o financovanie plánov na dosiahnutie uznania – Akčných plánov (25. máj 2005),
- ***o registráciu spracovateľov (rajčiaky, broskyne) 4. január 2005,***
- o poskytovaní výrobnjej pomoci pre spracovaný rajčiak a broskyne,
- o schválení operačných programov a financovaní operačných fondov organizácií výrobcov,
- zabezpečuje kompletne administrovanie žiadostí o podporu a kontrolu podľa EÚ legislatívy a podporných mechanizmov.

V roku 2006 platili rovnaké metodické postupy ako v roku 2005, kým neboli tieto metodické postupy pre žiadateľov aktualizované:

- o schválenie operačného programu a financovanie operačných fondov organizácií výrobcov (4. septembra 2006),
- o poskytovaní podpory pre spracované ovocie a zeleninu a o schvaľovaní a registrácii spracovateľa (6. decembra 2006).

V 2007 roku sa vypracovala jednotná metodika pre uznávanie SV/OV a financovanie akčných plánov a - Metodický postup pre skupiny výrobcov, organizácie výrobcov a združenia organizácií výrobcov a poskytovanie finančnej pomoci na financovanie plánov uznania – Akčných plánov (12. marca 2007).

Štátna veterinárna a potravinová správa - Zákon č. 491/2001 v znení neskorších predpisov (od 1. marca 2007 administrácia procesov podľa zákona č. 596/2006 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 491/2001), Zákon NR SR č.152/1995 o potravinách v znení neskorších doplnkov, nariadenia ES:

- zabezpečuje kontroly zhody s normami kvality pre výrobky, ktoré majú v Spoločenstve povinné normy kvality, pri všetkých nástrojoch SOT, zabezpečenie úradnej kontroly potravín),
- zabezpečuje kontroly zhody kvality,

- zabezpečuje výkon delegovaných činností pre PPA v sektore ovocia a zeleniny podľa dohody

Ústredný kontrolný a skúšobný ústav poľnohospodársky aktualizuje register ovocných sádov, vykonáva odhady úrod jabĺk, hrušiek, broskýň a marhúľ, sleduje uskladnenia jabĺk a hrušiek. Registrácie ovocných sádov sa vykonáva podľa platnej legislatívy a to:

- Zákona o štatistike č. 540/2001.
- Metodiky MP SR č. 2892/2002-510.
- Zákona č. 274/2006 Z.z. o podpore v pôdohospodárstve a rozvoji vidieka.
- Smernice rady 76/625/EHS.
- Smernice 109/2001/ES Európskeho parlamentu a rady týkajúca sa štatistických prehľadov za účelom stanovenia produkčného potenciálu výsadiieb.
- Nariadenia Komisie (ES) č. 103/2004 podrobné pravidlá o intervenčných opatreniach a o stiahnutí z trhu v sektore ovocia a zeleniny.
- Nariadenia Rady (ES) č. 2200/96 o spoločnej organizácii trhu s ovocím a zeleninou.
- Vyhlášky č. 482/2005 Z. z., ŠÚ SR, ktorou sa vydáva Program štátnych štatistických zisťovaní na roky 2006–2008.
- Usmernenia č. 28 MP SR na úseku štátnej správy o všeobecných pravidlách spoločnej organizácie trhu s ovocím a zeleninou.
- Sleduje likvidácie výrobkov stiahnutých z trhu.
- Všetky ostatné kontrolné činnosti, ktoré vyplývajú z národnej a EÚ legislatívy pre kontrolu zdravotného stavu rastlín a certifikáciu množiteľského materiálu.
- Vykonávanie delegovaných činností pre PPA v sektore ovocia a zeleniny na základe dohody.

2 Situácia na trhu v SR

2.1 Plochy a produkcia zeleniny

Vývoj zberových plôch zeleniny na ornej pôde v hektároch

Annual Harvested Area on Arable Land of Vegetables in Hectares

Tabuľka č. 1

Druh ¹	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kapusta biela ²	6 905	6 315	1 676	1 680	1 271	841	1 079
Kapusta červená ³	641	667	92	80	58	44	37
Kapusta pekinská ⁴	53	36	21	24	29	32	23
Karfiol ⁵	1 885	1 960	343	316	244	210	253
Brokolica ⁶	164	231	218	145	69	42	22
Kel hlávkový ⁷	1 407	1 376	132	140	85	90	79
Kel ružičkový ³⁷						32	0
Kaleráb ⁸	1 885	1 867	117	147	108	87	94
Zeler ⁹	1 041	1 007	71	69	52	25	45
Mrkva a karotka ¹⁰	4 129	4 044	795	888	766	482	555
Petržlen ¹¹	2 171	2 164	779	577	416	341	381
Repa červená ¹²	208	168	77	86	63	50	43
Red'kovka ¹³	82	69	25	39	60	55	65
Uhorky nakladačky ¹⁴	2 467	2 560	591	514	351	394	334
Uhorky šalátové ¹⁵	1 150	1 116	126	130	112	106	102
Dyňa červená ³¹	1 388	1 459	518	550	655	150	403
Melóny cukrové ¹⁶	684	646	124	172	153	627	130
Paprika ¹⁷	2 977	2 940	788	757	629	633	568
Cukety ³⁰	366	361	35	53	47	52	53
Tekvica ³⁴	-	-	-	155	632	863	365
Rajčiaky konzumné ¹⁸	3 662	1 972	502	272	252	256	253
Rajčiaky priemyselné ³²	-	1 705	1 016	1 194	1 072	960	867
Cibuľa ¹⁹	4 138	4 109	1 223	1 291	1 422	778	765
Pór ²⁰	70	74	19	17	9	5	5
Cesnak ²¹	1 098	997	71	78	68	60	64
Šalát hlávkový ²²	497	475	32	41	29	31	34
Špenát ²³	196	181	105	121	30	1	6
Hrach strukový ²⁴	2 031	2 000	1 591	1 979	1 267	1 034	243
Fazuľa struková ²⁵	941	959	184	68	44	25	17
Špargľa ²⁶	66	269	268	332	347	412	304
Kukurica cukrová ²⁷	1 611	2 065	2 161	2 311	1 211	1 272	1 553
Baklažán ³⁸	-	-	-	-	-	-	2
Ostatná zelenina ²⁸	1 209	977	364	68	82	33	51
Orná pôda spolu³⁶	-	-	14 083	14 294	11 633	10 023	8 795
Odhad samozásobiteľov ³³	-	-	21 000	21 000	21 000	21 000	21 000
Zelenina spolu²⁹	45 459	44 768	35 083	35 294	32 632	31 023	29 795

- údaj sa nevyskytol³⁹

Prameň: ŠÚ SR⁴⁰

1 Type; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Beet root; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Leek 21 Garlic; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Peas; 25 Beans; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Other vegetables; 29 Vegetables in total; 30 Zucchini; 31 Water melon; 32 for processing; 33 Kitchen gardens; 34 Pumpkin; 35 Data not available; 36 Sown area in total; 37 Brussels sprouts; 38 Aubergine; 39 data not available; 40 Source: Statistical Office of the SR (SO SR)

V roku 2006 zaberala plocha ornej pôdy osiatej zeleninou 0,70% z celkovej ornej pôdy (tab. č. 1) a medziročne klesla o 1 228 ha (-3,96%). Počet respondentov bol 468.

Produkcija zeleniny na ornej pôde v tonách

Production of Vegetables on the Arable Land in Tonns

Tabuľka č. 2

Zelenina ¹	2003	2004	2005	2006
Kapusta biela ²	44 408	37 193	21 127	26 521
Kapusta červená ³	993	1 401	610	604
Kapusta pekinská ⁴	536	612	717	555
Karfiol ⁵	3 358	3 519	2 514	2 919
Brokolica ⁶	1 121	598	197	147
Kel hlávkový ⁷	2 130	1 358	944	1 131
Kel ružičkový ³⁴	33	58	27	2
Kaleráb ⁸	2 470	1 679	1 412	1 395
Zeler ⁹	507	775	262	637
Mrkva a karotka ¹⁰	16 852	15 668	11 284	12 972
Petržlen ¹¹	2 668	5 109	3 557	6 139
Repa červená ¹²	1 192	993	1 023	576
Red'kovka ¹³	156	523	549	493
Uhorky nakladačky ¹⁴	4 442	2 778	5 152	4 814
Uhorky šalátové ¹⁵	3 484	4 143	4 440	5 031
Melóny cukrové ¹⁶	1 165	1 676	1 605	1 540
Dyňa červená ³¹	13 016	10 317	9 404	6 042
Paprika zeleninová ¹⁷	8 688	7 916	8 730	8 897
Rajčiaky konzumné ¹⁸	27 076	36 630	32 441	10 620
Rajčiaky priemyselné ³²	19 663	27 517	23 592	24 940
Cibuľa ¹⁹	12 828	26 117	12 582	13 124
Cesnak ²⁰	314	242	164	275
Pór ²¹	66	68	67	47
Šalát hlávkový ²²	487	407	281	238
Špenát ²³	842	594	1	164
Fazuľa struková ²⁴	235	143	128	31
Hrach záhradný ⁵	3 292	3 286	2 498	575
Špargľa ²⁶	937	1 195	1 409	1 080
Kukurica cukrová ²⁷	13 761	6 929	5 896	5 708
Cukety ²⁸	1 399	1 271	1 156	1 534
Baklažán ³⁵	-	-	-	70
Tekvica ³³	1 021	2 335	11 055	785
Ostatná zelenina ²⁹	453	399	222	245
Zelenina spolu³⁰	169 929	175 932	141 398	139 850

- údaj sa nevyskytol³⁶

**podľa údajov PPA produkcia priemyselných rajčiakov v roku³⁷ 2004 bola 29 622 t, v roku 2005 bola 23 558 t, v roku 2006 bola 26 995 t

Prameň: ŠÚ SR³⁸

1 Vegetables; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Red beet; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Zucchini; 29 Other vegetables; 30 Vegetables in total; 31 Water melon; 32 Tomatoes for processing; 33 Pumpkin; 34 Brussels sprouts; 35 Aubergine; 36 Data not available; 37 according to the data of PPA tomato for processing production in the year; 29 622 tonnes; 38 Source: SO SR

Produkcija zeleniny pestovanej na ornej pôde má stále klesajúci trend, v roku 2006 klesla medziročne o 1,27%. Tento pokles je však s poklesom v roku 2005, ktorý bol 19,63%, výrazne miernejší. Najvýraznejšie vzrástla produkcia špenátu, zeleru, hlávkového šalátu

a cukiet. Naopak, štrnásťkrát klesla produkcia tekvice a kelu ružičkového a cca štyrikrát produkcia hrachu a fazule.

Vývoj zberových plôch zeleniny v hektároch vrátane odhadu samozásobiteľov

Annual Harvested Area of Vegetables in Hectares Including Estimate of Self-supplier

Tabuľka č. 3

Druh ¹	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kapusta biela ²	6 800	6 350	5 795	5 786	4 557	4 521	4 448
Kapusta červená ³	592	104	366	347	214	366	423
Kapusta pekinská ⁴	50	-	17	22	21	22	23
Karfiol ⁵	1 880	939	991	974	946	974	990
Brokolica ⁶	187	145	212	143	132	87	114
Kel hlávkový ⁷	1 258	445	657	748	1 119	846	917
Kel ružičkový ³⁴	128	20	39	18	22	46	78
Kaleráb ⁸	1 858	353	817	809	936	988	1127
Zeler ⁹	1 039	154	267	272	265	221	241
Mrkva a karotka ¹⁰	3 983	3 025	2 915	3 128	3 045	2 720	2 792
Petržlen ¹¹	1 987	1 416	1 679	1 393	1 421	1 179	1 155
Repa červená ¹²	197	211	234	225	210	227	278
Red'kovka ¹³	82	48	123	127	173	195	197
Uhorky nakladačky ¹⁴	2 442	2 427	1 658	1 537	1 372	1 381	1 355
Uhorky šalátové ¹⁵	1 148	927	935	954	937	957	992
Melóny cukrové ¹⁶	681	320	178	172	170	201	191
Dyňa červená ³¹	1 373	652	553	659	688	672	502
Paprika ¹⁷	2 937	2 335	2 531	2 438	2 301	2 296	2 219
Rajčiaky ¹⁸	3 577	4 211	2 811	3 642	3 535	3 349	3 302
- z toho priemyselné ³²	1 577	935	1 225	1 105	1 000	908	871
Cibuľa ¹⁹	4 075	3 241	3 160	2 981	3 175	2 434	2 421
Cesnak ²⁰	1 075	736	995	981	972	603	614
Pór ²¹	69	16	34	22	19	18	18
Šalát hlávkový ²²	504	96	330	248	236	286	288
Špenát ²³	181	99	135	150	54	59	65
Fazuľa struková ²⁴	917	277	334	202	191	181	216
Hrach záhradný ²⁵	1 867	1 817	2 204	2 492	1 842	1 749	959
Špargľa ²⁶	144	139	200	173	240	247	304
Kukurica cukrová ²⁷	1 489	1 865	2 461	2 602	1 465	1 473	1 919
Cukety ³⁰	369	397	583	572	712	613	755
Tekvica ³³	-	-	-	560	941	1 211	761
Baklažán ³⁵	-	-	-	-	-	-	14
Ostatná zelenina ²⁸	945	131	560	161	107	119	114
Zelenina spolu²⁹	43 834	32 896	33 572	34 538	32 017	30 241	29 795

počet respondentov³⁶: 437

- údaj sa nevyskytol³⁷

Prameň: ŠÚ SR³⁸

1 Type; 2 White White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Cellery; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Beet root; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Other vegetables; 29 Vegetables in total; 30 Zucchini; 31 Water melon; 32 Tomatoes for processing; 33 Pumpkin; 34 Brussels sprouts; 35 Aubergine 36 respondent number; 37 Data not available; 38 Source: SO SR

Priemerné hektárové úrody zeleniny v SR v tonách

Average Hectare Yields of Vegetables in the SR in Tonns

Tabuľka č. 4

Zelenina ¹	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kapusta biela ²	12,13	19,33	13,72	14,09	17,74	12,91	13,63
Kapusta červená ³	26,02	12,75	11,72	11,49	17,73	10,60	10,30
Kapusta pekinská ⁴	15,52	-	18,01	44,60	28,65	32,32	24,29
Karfiol ⁵	9,5F3	11,95	10,17	12,18	13,14	10,12	11,40
Brokolica ⁶	7,06	21,07	3,21	7,82	8,55	9,30	8,36
Kel hlávkový ⁷	9,45	10,90	10,90	15,25	17,38	10,10	9,84
Kel ružičkový ³³	5,92	17,70	17,70	13,06	9,57	7,77	7,37
Kaleráb ⁸	12,20	12,91	11,63	12,42	11,81	11,41	11,15
Zeler ⁹	12,32	10,41	9,33	8,13	10,32	8,58	9,72
Mrkva a karotka ¹⁰	12,87	11,89	13,89	13,69	13,65	13,84	13,55
Petržlen ¹¹	6,72	8,55	8,56	7,20	8,44	8,94	10,94
Repa červená ¹²	14,72	14,81	13,96	12,04	14,09	14,00	11,70
Red'kovka ¹³	7,06	6,69	4,95	4,93	8,33	6,80	6,36
Uhorky nakladačky ¹⁴	7,09	7,26	7,99	8,47	7,16	11,21	11,13
Uhorky šalátové ¹⁵	18,02	17,38	14,85	14,01	14,66	17,69	17,07
Melóny cukrové ¹⁶	12,39	8,56	8,94	7,95	11,10	10,61	10,81
Dyňa červená ³⁰	15,13	12,07	13,72	21,221	16,54	15,85	14,99
Paprika ¹⁷	12,05	11,93	11,77	10,77	11,72	12,51	12,90
Rajčiaky ¹⁸	20,41	15,64	13,77	14,86	17,39	18,22	19,07
- z toho priemyselné ³¹	25,44	21,03	19,85	17,79	27,52	25,97	28,65
Cibuľa ¹⁹	6,44	10,33	9,81	8,82	11,63	11,15	11,11
Cesnak ²⁰	3,98	4,45	4,62	5,02	4,36	4,07	4,25
Pór ²¹	5,60	6,82	7,96	5,94	5,23	8,31	7,14
Šalát hlávkový ²²	9,58	8,73	5,53	8,71	8,62	8,45	8,64
Špenát ²³	5,83	7,03	9,51	7,19	14,56	6,96	8,52
Fazuľa struková ²⁴	2,66	4,99	2,53	4,98	4,09	5,67	4,91
Hrach záhradný ²⁵	1,68	2,76	3,01	2,07	2,72	2,48	3,00
Špargľa ²⁶	3,41	4,46	6,06	5,40	4,98	5,70	3,55
Kukurica cukrová ²⁷	3,24	4,63	6,11	5,92	5,90	5,29	4,05
Tekvica ³²	-	-	-	6,57	5,30	11,92	6,61
Cukety ²⁸	16,08	13,89	13,60	15,39	14,70	13,55	13,14
Baklažán ³⁴	-	-	-	-	-	-	13,22
Ostatná zelenina ²⁹	5,89	10,34	6,19	4,77	6,00	4,36	4,07

- údaj sa nevyskytol³⁴

Prameň: ŠÚ SR³⁵

1 Vegetables; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Celler; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Beet root; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Zucchini; 29 Other vegetables; 30 Water melon; 31 for processing; 32 Pumpkin; 33 Brussels sprouts; 34 Auabergine; 35 Data not available; 36 Source: SO SR

Celková produkcia zeleniny v tonách vrátane odhadu samozásobiteľov

Production of Vegetables in Total in Tonnes Including Estimate of Self-supplier

Tabuľka č. 5

Zelenina ¹	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Kapusta biela ²	82 475	127 207	79 522	81 545	80 830	58 370	60 617
Kapusta červená ³	15 399	1 324	4 288	3 992	3 801	3 883	4 361
Kapusta pekinská ⁴	770	-	300	971	612	717	555
Karfiol ⁵	17 909	11 396	10 084	11 871	12 432	9 857	11 286
Brokolica ⁶	1 323	3 056	683	1 121	1 128	652	953
Kel hlávkový ⁷	11 889	4 953	8 271	8 299	8 826	8 540	9 020
Kel ružičkový ³⁴	758	359	372	171	191	359	575
Kaleráb ⁸	22 620	4 462	9 501	10 046	11 054	11 274	12 564
Zeler ⁹	12 798	1 601	2 491	2 209	2 732	1 898	2 347
Mrkva a karotka ¹⁰	51 240	37 079	43 272	42 834	41 557	37 630	37 828
Petržlen ¹¹	13 344	12 112	14 369	10 033	11 999	10 542	12 643
Repa červená ¹²	2 900	3 124	3 266	2 715	2 955	3 182	3 254
Red'kovka ¹³	576	323	602	629	1 445	1 329	1 254
Uhorky nakladačky ¹⁴	17 322	17 612	13 241	13 012	9 827	15 488	15 093
Uhorky šalátové ¹⁵	20 696	16 118	13 885	13 371	13 741	16 923	16 945
Melóny cukrové ¹⁶	8 436	2 737	1 594	1 368	1 885	2 134	2 069
Dyňa červená ³¹	20 787	7 686	7 590	13 976	11 387	10 650	7 519
Paprika zeleninová ¹⁷	35 399	27 862	29 781	26 243	26 969	28 713	28 616
Rajčiaky ¹⁸	72 991	65 854	48 728	54 132	61 469	61 025	62 952
- z toho priemyselné ³²	40 138	19 668	24 328	19 663	27 517*	23 592	24 945
Cibuľa ¹⁹	26 262	33 460	29 692	26 282	36 921	27 145	26 902
Cesnak ²⁰	4 276	3 272	4 595	4 921	4 232	2 451	2 612
Pór ²¹	388	111	273	129	101	147	127
Šalát hlávkový ²²	4 829	835	1 822	2 164	2 035	2 418	2 487
Špenát ²³	1 054	696	1 280	1 075	779	408	551
Fazuľa struková ²⁴	2 437	1 385	844	1 006	783	1 025	1 062
Hrach záhradný ²⁵	3 137	5 014	6 631	5 153	5 010	4 332	2 872
Špargľa ²⁶	491	621	1 211	937	1 195	1 409	1 080
Kukurica cukrová ²⁷	4 823	8 629	15 041	15 400	8 641	7 796	7 767
Cukety ²⁸	5 936	5 512	7 933	8 803	10 456	8 311	9 925
Tekvica ³³	-	-	-	3 674	4 991	14 445	5 037
Baklažán ³⁵	-	-	-	-	-	-	186
Ostatná zelenina ²⁹	5 574	1 664	2 380	765	642	518	466
Zelenina spolu³⁰	468 838	406 064	363 482	368 847	380 626	353 567	351 526

počet respondentov³⁶: 437

- údaj sa nevyskytol³⁷

*podľa údajov PPA produkcia priemyselných rajčiakov v roku³⁸ 2004 bola 29 622 t, v roku 2005 bola 23 558 t, v roku 2006 bola 26 995 t

Prameň: ŠÚ SR³⁹

1 Vegetables; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Pekignese cabbage; 5 Cauliflower; 6 Broccoli; 7 Savoy cabbage; 8 Kohlrabi; 9 Celler; 10 Carrot; 11 Parsley; 12 Red beet; 13 Radish; 14 Cucumbers for pickling; 15 Cucumbers for salad; 16 Honey melons; 17 Sweet pepper; 18 Tomatoes; 19 Onion; 20 Garlic; 21 Leek; 22 Lettuce; 23 Spinach; 24 Beans; 25 Peas; 26 Asparagus; 27 Sweet maize; 28 Zucchini; 29 Other vegetables; 30 Vegetables in total; 31 Water melon; 32 for processing; 33 Pumpkin; 34 Brussels sprouts; 35 Aubergine; 36 respondent number; 37 Data not available; 38 according to the data of PPA tomato for processing production in the year; 39 Source: SO SR

Júlové suchá v roku 2006 zelenine nepriali, ale vďaka závlahám úrodu veľmi neskresali. Celková produkcia zeleniny (na ornej pôde spolu s odhadom v domácich záhradkách) ostala na približne rovnakej úrovni ako v predchádzajúcom roku v množstve 351 526 t (medziročný pokles predstavuje 0,58%).

Plodová zelenina

Produkcia plodovej zeleniny v roku 2006 dosiahla objem 148 342 t na výmere 10 091 ha. Plocha i produkcia medziročne klesli (-5,51%, resp. -5,93%). Plodová zelenina tvorila 42,20% z celkovej produkcie zeleniny. Hlavný podiel mala produkcia rajčiakov (42,44%), ktorých plocha mierne poklesla (-1,40%), ale produkcia vzrástla (+3,16%). Druhým najrozšírenejším predstaviteľom tohto druhu zeleniny je paprika, ktorej oba ukazovatele, plocha i produkcia medziročne klesli (-3,35% , resp. -0,34%). V porovnaní s rokom 2005 najvýraznejšie vzrástla produkcia cukety (+19,42%), výrazne klesla produkcia tekvice (-65,13%).

Hlúbová zelenina

Druhým objemovo najvýraznejším druhom zeleniny je hlúbová zelenina, ktorej sa v roku 2006 urodilo 101 937 t, čo predstavuje 27,21% celkovej produkcie zeleniny. Je to pokles o 6,57% oproti roku 2005. Najvýznamnejším druhom je kapusta biela, ktorej objem tvorí viac ako polovicu (59,47%) produkcie tohto druhu. Napriek poklesu zberovej plochy o 1,61% vďaka nárastu priemernej hektárovej úrody o 5,58% sa jej produkcia zvýšila o 3,85%. Z tohto druhu zeleniny najvýznamnejšie vzrástla produkcia kelu ružičkového (+60,17%) a takmer o polovicu sa zvýšila produkcia brokolice (+46,17%). Jediným druhom, ktorého produkcia klesla, je pekinská kapusta, a to o 22,59%.

Koreňová zelenina

Produkcia tohto druhu zeleniny predstavuje 54 979 t a tvorí 16,31% z celkovej produkcie zeleniny. Mrkva a karotka sú dominantné, tvoria 66,99% tejto zeleniny, ich produkcia ostala na úrovni roku 2005. Produkcia petržlenu, ktorá predstavuje 22,05% produkcie koreňovej zeleniny, pri zvýšenej hektárovej úrode o 22,37% medziročne stúpila o 19,93%.

Cibuľová zelenina

Pri tomto druhu zeleniny bol zaznamenaný pokles zberovej plochy (-0,07%) a tiež produkcie na 29 641 t (-0,34%). Produkcia cibuľovej zeleniny tvorí 8,43% celkovej produkcie zeleniny. Je zastúpená hlavne cibuľou, ktorá predstavuje 90,76% produkcie tohto druhu a medziročne klesla o 0,90%. Klesla i produkcia póru (-13,61%) a úroda cesnaku stúpila o 6,57%.

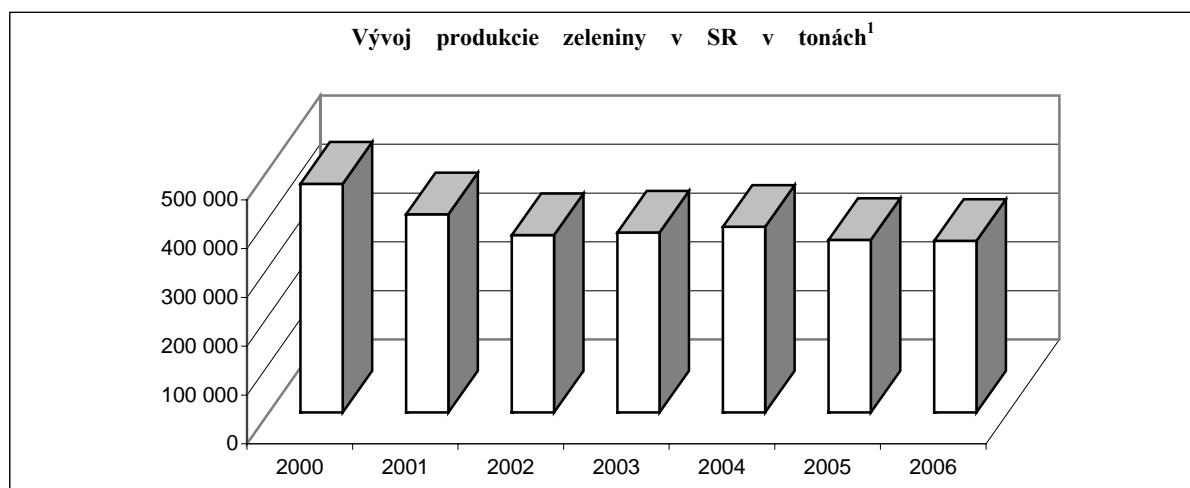
Struková zelenina

Strukoviny predstavujú 1,12% z celkovej produkcie zeleniny. Ich zberová plocha medziročne stúpila o cca 2,32%, ale produkcia klesla o 7,50% na 3 934 t zásluhou poklesu úrody hrachu o 33,70%. Produkcia fazule sa zvýšila o 3,61%.

Listová zelenina

V roku 2006 sa urodilo 3 038 t tejto skupiny zeleniny. Na celkovej produkcii zeleniny má najmenší podiel (0,43%). Výrazne (+35,05%) vzrástla produkcia špenátu a menej výrazne produkcia šalátu (+2,85%).

Graf č. 1

1 Annual Production of Vegetables in tons

Celková bilancia zeleniny na Slovensku

Total Balance of Vegetables in Slovakia

Tabuľka č. 6

Ukazovateľ ¹	Merná jednotka ²	Skutočnosť ³				Výhľad ⁴ 2007
		2003	2004	2005	2006	
Zberová plocha ⁵	ha	34 538	32 017	30 241	29 792	31 647
Hektárová úroda ⁶	t.ha-1	10,7	11,9	11,7	11,8	11,53
Produkcia ⁷	t	368 847	380 626	353 567	351 524	363 641
Dovoz ⁸	t	103 666	137 695	148 110	191 696	134 208
Celková ponuka⁹	t	472 513	518 321	501 677	543 220	497 849
Dodávky na trh a sprac. priem. ¹⁰	t	75 325	85 651	74 485	78 419	78 470
Vývoz ¹¹	t	49 601	42 282	43 157	49 932	47 712
Spotreba ¹²	t	311 979	348 177	347 881	*360 000	*339 509
Ostatná spotreba a straty ¹³	t	35 608	42 611	36 154	54 869	32 158
Celkové použitie¹⁴	t	472 513	518 321	501 677	543 220	497 849

*predpoklad¹⁵Prameň ŠÚ SR, VÚEPP¹⁶

1 Indicator; 2 Unit; 3 Real data; 4 Outlook; 5 Harvested acreage; 6 Hectare yield; 7 Production; 8 Import; 9 Total supply; 10 Market. and proces. industry supplies; 11 Export; 12 Consumption; 13 Other consumption and losses; 14 Total utilization; 15 Estimate; 16 Source. SO SR, RIAFE

Výmera zakrytých plôch v m²Covered Areas Acreage in m²

Tabuľka č. 7

Ukazovateľ ¹	Skleníky ²		Pareniská ³		Plochy zakryté fóliami ⁴		Zakryté plochy spolu ⁵	
	2005	2006	2005	2006	2005	2006	2005	2006
Celková plocha ⁶	318 666	304 158	5 572	912	391 764	378 394	716 002	683 464
z toho zelenina ⁴	210 159	221 046	3 812	752	365 477	355 788	579 448	577 586

Prameň: ŠÚ SR

1 Indicator; 2 Greenhouses; 3 Hot-beds; 4 Plastic-foil coverings; 5 Area in total; 6 from which vegetable; 7 Source SO SR

Výmera zakrytých plôch v roku 2006 tvorila 68,35 ha. Z nej sa pestovala zelenina na 57,76 ha (84,51%). Okrem skleníkov, ktorých výmera vzrástla o 5,18%, klesla päťnásobne výmera parenísk a o 2,65% klesla výmera plôch zakrytých fóliami.

Produkcia zeleniny zo zakrytých plôch

Vegetable Production of Covered Areas

Tabuľka č. 8

Ukazovateľ ¹	MJ ²	2003	2004	2005	2006
Zberová plocha ³	ha	178,33	173,36	153,59	159,81
Produkcia ⁴	t	7 005,1	5 769,50	5 702,5	6 719,2
Hektárová úroda ⁵	t/ha	39,28	33,28	37,16	42,05

Prameň: ŠÚ SR⁶

1 Indicator; 2 Unit; 3 Area; 4 production; 5 Yield; 6 Source: SO SR

V roku 2006 sa pozberalo 6 719,32 t zeleniny zo 159,81 ha zakrytých plôch. Táto plocha je väčšia ako výmera zakrytých plôch v dôsledku pestovania rôznych druhov zeleniny na tej istej ploche (tab. č. 7).

2.2 Spotreba zeleniny

Napriek nedostatočnej spotrebe zeleniny na Slovensku oproti odporúčanej dávke, jej objem v roku 2005 v porovnaní s rokom 2004 klesol o 3,5%. Celkovo sa spotrebovalo 466 971 t zeleniny a zeleninových výrobkov (v hodnote čerstvej zeleniny) a 348 177 t čerstvej zeleniny. Spotreba na jedného obyvateľa klesla o 3,6% na 86,7 kg.

Vývoj spotreby zeleniny v kg na obyvateľa za rok v SR

Development of Vegetables Consumption in kg per Capita and Year in the SR

Tabuľka č. 9

Druh ¹	2001	2002	2003	2004	2005	odhad ⁵ 2006	odporúčaná dávka ⁴
Zelenina a zeleninové výrobky (v hodnote čerstvej) ²	80,5	77,3	80,9	89,9	86,7	88,0	127,9
Zelenina čerstvá ³	56,2	55,8	58,0	64,7	64,6		-

Prameň: ŠÚ SR⁶

1 Type; 2 Vegetables and veget. products (in fresh veget. eqivalent); 3 Fresh vegetables; 4 Recommended consumption; 5 Estimate; 6 Source: SO SR

V roku 2005 klesla spotreba viac ako polovice druhov zeleniny. Najvýraznejšie klesla spotreba špenátu. Na druhej strane vzrástla výrazne spotreba šalátu, uhoriek a kelu.

Zo všetkých druhov zeleniny sa najviac spotrebovalo rajčiakov (17,53% z celkovej spotreby), kapusty (16,84%) a mrkvy (10,73%).

Spotreba jednotlivých druhov zeleniny v kg na obyvateľa v SR

Consumption of Individual Types of Vegetables in kg per Capita in the SR

Tabuľka č. 10

Druh zeleniny ¹	Spotreba/obyvateľ ²			
	2002	2003	2004	2005
Zelenina spolu v hodnote čerstvej*³	77,3	80,9	89,9	86,7
z toho: ⁴				
rajčiaky ⁵	11,0	12,8	16,9	15,2
cibuľa ⁶	7,1	7,5	8,9	7,1
cesnak ⁷	1,2	1,5	1,2	0,9
karfiol a brokolica ⁸	2,7	3,4	3,5	2,6
kel ⁹	1,5	1,5	1,7	2,4
kapusta** ¹⁰	18,4	18,1	18,1	14,6
šalát ¹¹	0,3	0,4	0,5	0,8
mrkva ¹²	9,0	9,5	9,5	9,3
petržlen ¹³	2,7	2,1	2,3	1,9
zeler ¹⁴	0,9	1,1	1,1	0,8
uhorky*** ¹⁵	3,5	4,2	4,8	7,1
hrach ¹⁶	1,2	0,7	1,0	0,7
fazuľa ¹⁷	0,3	0,3	0,4	0,4
paprík zeleninový ¹⁸	4,5	3,6	4,6	5,3
špenát ¹⁹	0,2	0,3	0,2	0,1
kaleráb ²⁰	2,3	2,6	2,7	3,0
melóny cukrové a dyňa červená ²¹	3,8	3,4	4,7	5,1
ostatná zelenina vrátane húb ²²	6,7	7,9	7,8	9,4

* zelenina čerstvá a zeleninové výrobky v hodnote čerstvého²³

** všetky druhy kapusty (biela, červená, pekinská)²⁴

*** uhorky šalátové a nakladačky²⁵

Prameň: ŠÚ SR²⁶

1 Vegetables type; 2 Consumption in kg per capita; 3 vegetables total in fresh veget. equivalent; 4 of which; 5 Tomatoes; 6 Onion; 7 Garlic; 8 Cauliflower and Broccoli; 9 Kall; 10 cabbage; 11 Lettuce; 12 Carrot; 13 Parsley; 14 Cellery; 15 Cucumbers; 16 Peas; 17 Beans; 18 Sweet pepper; 19 Spinach; 20 Kohlrabi; 21 Honey melons and water melons; 22 Other vegetables include mushrooms; 23 Fresh vegetables and veget. products in fresh veget.; 24 All types of cabbage (white, red, Pekignese); 25 Cucumbers for salad and for pickling; 26 Source: SO SR

2.3 Spracovanie a predaj zeleniny

Výroba konzervovanej zeleniny v tonách

Production and Capacities of Preserved Vegetables Processing in Tonns

Tabuľka č. 11

Výrobok ¹	2005		2006	
	Kapacita ³	Výroba ²	Kapacita ³	Výroba ²
Sterilizovaná zelenina ⁴	26 903	16 453	28 829	16 889
z toho sterilizované uhorky	5 860	4 795	7 940	4 395
Kvasená kapusta ⁵	5 600	5 052	7 700	35
Zelenina a zmesí nemrazené ⁶	-	3 845	-	3 712
Rajčiakový pretlak ⁷	4 180	1 888	5 380	2 574
Kečup ⁸	4 900	2 935	4 950	3 632
Koreninová paprika ⁹	60	32	460	378
Zeleninové šťavy ¹⁰	-	-	6 000	107

Prameň: MP SR, ŠÚ SR¹¹

1 Product; 2 Production ; 3 Capacity ; 4 Sterilised vegetables; 5 Sour cabbaget; 6 Frozen vegetables and mixture; 7 Tomato concentrate; 8 Ketchup; 9 Pepper; 10 Vegetables juices; 11 Source: MA SR, SO SR

Podľa údajov MP SR a ŠÚ SR sa v roku 2006 vyrobilo 27 327 t konzervovanej zeleniny. Napriek zvýšenej kapacite pre výrobu kvasenej kapusty, táto výrazne klesla. Naopak, znateľne vzrástla výroba koreninovej papriky, menej výrazne rajčiakového pretlaku a kečupu.

ŠÚ SR sleduje výrobu konzervovanej zeleniny len v podnikoch, ktoré majú nad 20 zamestnancov.

Výroba spracovanej zeleniny členmi Slovenského konzervárenského zväzu

Údaje Slovenského konzervárenského zväzu reprezentujú 8 výrobcov spracovanej zeleniny v roku 2004, 9 výrobcov v roku 2005 a v roku 2006 sa podieľalo na spracovaní zeleniny 10 členov. SKZ sleduje výrobu v podnikoch pod a aj nad 20 zamestnancov.

Členovia SKZ v roku 2006 celkom vyrobili 20 605 t konzervovanej zeleniny, čo je v porovnaní s rokom 2005 pokles o 477 t (-2,26%). Viac ako o polovicu klesla výroba kvasenej kapusty a takmer o polovicu stúpila výroba rajčiakového pretlaku.

Výroba konzervovanej zeleniny v tonách

Production and Capacities of Preserved Vegetables Processing in Tonns

Tabuľka č. 12

Kód CS ²	Výrobok ¹	2004	2005	2006
2005 90 75	Sterilizovaná zelenina ³	12 797	16 881	15 442
2002 90	Kvasená kapusta ⁴	420	347	151
2103 20 00	Rajčiakový pretlak ⁵	2 830	2 448	3 599
	Kečup ⁶	730	1 406	1 413
	Ostatná zelenina ⁷	-	-	1 137
	Spolu⁸	16 777	21 082	20 605

Prameň: Slovenský konzervárenský zväz (SKZ)⁹

1 Product; 2 Item of the Custom Code; 3 Sterilised vegetables; 4 Sour cabbage; 5 Tomato concentrate; 6 Ketchup; 7 Other vegetables; 8 In total; 9 Source: Slovak Cannery Union (SCU)

Výroba sterilizovanej zeleniny v octe v tonách

Production of Sterilized Vegetables in Vinegar in Tonns

Tabuľka č. 13

Polozka CS ²	Výrobok ¹	2004	2005	2006
2001 10 00	Uhorky ³	2 820	5 820	5 685
2001 20 00	Cibuľa ⁴	365	310	470
2001 90 20	Plody rodu <i>Capiscum</i> , iné ako sladká paprika alebo pimentos ⁵	1 018	1 373	1 204
2001 90 75	Červená repa ⁶	627	504	958
2001 90 85	Červená kapusta ⁷	378	169	53
2001 90 70	Paprika zel. a červ. ⁸	812	1 426	2 211
2001 90 96	Ostatná zel. ⁹	2 922	3 059	1 515
	Spolu¹⁰	8 942	12 661	12 096

Prameň: SKZ¹¹

1 Product 2 Item of the Custom Code; 3 Cucumbers; 4 Onion; 5 Fruit of the genus *Capiscum* other than sweet pepper or pimentos; 6 Red beet; 7 Red cabbage; 8 Red and green pepper; ; 9 Other vegetable; 10 In total; 11; Source: SCU

Výroba zeleniny sterilizovanej v octe v roku 2006 v porovnaní s rokom 2005 klesla o 4,46%. Najvýraznejšia zmena nastala vo výrobe červenej repy, ktorá stúpila dvojnásobne a vo výrobe červenej kapusty, ktorá trojnásobne klesla (tab. č. 13).

Objem výroby zeleniny spracovanej inak ako v octe v roku 2006 v porovnaní s rokom 2005 stúpol o 1,02%. Je to zásluhou zvýšenej výroby sterilizovanej fazuľky, ktorá sa ako

jediná medziročne zvýšila, a to dvojnásobne. Výroba ostatných druhov klesla, výroba sterilizovanej mrkvy sa nerealizovala (tab. č. 14).

Výroba sterilizovanej zeleniny inak ako v octe v tonách

Production of Sterilized Vegetables Otherwise as in Vinegar in Tonnes

Tabuľka č. 14

Položka CS ²	Výrobok ¹	2004	2005	2006
2005 10 00	Homogeniz. zelenina ⁴	449	388	358
2005 40 00	Hrášok ⁵	678	1 136	1 105
2005 40 00	Steriliz. fazuľka ⁶	949	240	482
2005 80 00	Steriliz. kukurica ⁸	481	291	41
2005 90 60	Steriliz. mrkva ⁹	15	36	0
2005 90 70	Steriliz. zmesi ¹⁰	312	430	427
2005 90 75	Kvasená kapusta ¹¹	420	347	151
2005 90 80	Lečo		1 718	1 303
2005 90 80	Ostatná zel. ¹²	1 337	-	767
	Spolu¹³	4 641	4 586	4 634

Prameň: SKZ¹⁴

1 Product; 2 Item of the Custom Code; 4 Homogenized vegetable; 5 Peas; 6 Sterilised beans in husk; 7 Sterilised beans; 8 Sterilised maize; 9 Sterilised carrot; 10 Sterilised mixture; 11 Sour cabbage; 12 Other vegetable; 13 In total; 14 Source: SCU

V roku 2006 spotreba zeleniny do výrobkov medziročne stúpila o 1,61%. Viac ako jedenásťkrát vzrástlo použitie papriky jabĺčkovej a štvornásobne použitie fazuľky. Významne klesla spotreba zeleru a kapusty bielej, výroba výrobkov z čerstvej kukurice sa v roku 2006 u členov SKZ nerealizovala, do výrobkov sa spotrebovala mrazená kukurica (tab. č. 15).

Spotreba zeleniny vo výrobkoch v roku 2006 v tonách

Vegetables Consumption Expressed in Product in 2004 in Tonnes

Tabuľka č. 15

Druh zeleniny ¹	Spotreba	Druh zeleniny ¹	Spotreba	Druh zeleniny ¹	Spotreba
Kapusta biela ²	163	Paprika zeleninová ⁸	447	Fazuľka ¹⁵	202
Kapusta červená ³	25	Paprika jabĺčková ⁹	100	Cibuľa ¹⁶	403
Zeler ⁴	56	Baranie rohy ¹⁰	388	Kukurica ¹⁷	0
Mrkva ⁵	1 010	Feferóny ¹¹	222	Červená repa ¹⁸	646
Petržlen ⁶	3	Kapia ¹²	1 807	Cukina ¹⁹	373
Uhorky nakladačky ⁷	3 788	Rajčiaky ¹³	12 247	Chren ²⁰	400
		Hrášok ¹⁴	432	Spolu²¹	22 712

Prameň: SKZ²²

1 Kind of vegetable; 2 White cabbage; 3 Red cabbage; 4 Celery; 5 Carrot; 6 Parsley; 7 Cucumbers for pickling; 8 Sweet pepper; 9 Apple pepper; 10 Mutton guoins Sweet pepper; 11 Phepherony Sweet pepper; 12 Sweet Sweet pepper; 13 Tomatoes; 14 Peas; 15 Beans; 16 Onion; 17 Maize; 18 Beet root; 19 Zucchini; 20 Horseradish; 21 Total; 22 Source: SCU

V roku 2006 predaj zeleniny z prvovýroby stúpol medziročne o 5,2%, čo predstavuje objem 3 934 t. Viac ako dvakrát stúpol predaj mrkvy skorej a cukiet, výrazne stúpol predaj kapusty bielej, zeleru a karfiolu. Naopak, zreteľne poklesol predaj hrachu, cesnaku a mrkvy neskorej. Tento predaj zahŕňa predaj spracovateľským a obchodným organizáciám a tiež ostatný predaj. Nie je tu obsiahnutý pridomový predaj a objem samozásobovania zeleninou (tab. č. 16).

Predaj zeleniny z prvovýroby v roku 2006

Sale of Vegetables in 2006

Tabuľka č. 16

Zelenina ¹	Predaj spolu ²			Z toho predaj v tonách ⁶		
	v tonách ³	v tis. Sk ⁴	Priem. hodnota 1 kg v Sk ⁵	Obchodné a spracov. organizácie ⁷	Ostatný predaj ⁸	Priamy vývoz ³⁸
Zeler ⁹	223	2 377	10,66	166	41	15
Repa červená ¹⁰	317	1 337	4,22	290	23	4
Mrkva skorá ¹¹	1 050	6 222	5,93	1 010	36	4
Mrkva neskorá ¹²	4 519	17 423	3,86	4 040	259	219
Petržlen ¹³	895	12 025	13,44	752	140	3
Red'kovka ¹⁴	226	3 144	13,93	172	54	-
Kaleráb ¹⁵	887	9 004	10,15	781	81	25
Kel ¹⁶	676	4 352	6,44	515	63	98
Karfiol ¹⁷	2 021	16 198	8,02	1 678	322	21
Kapusta biela skorá ¹⁸	1 741	7 578	4,35	1 378	306	56
Kapusta biela neskorá ¹⁹	9 579	30 820	3,22	8 423	1 050	105
Kapusta červená ²⁰	274	1 330	4,85	252	22	-
Kapusta čínska ²¹	548	5 360	9,79	503	23	22
Kel ružičkový ²²	I	I	I	I	I	I
Uhorky nakladačky ²³	2 237	14 502	6,48	1 503	201	532
Uhorky šalátové ²⁴	1 478	21 557	14,58	1 283	76	119
Melóny cukrové ²⁵	3 978	20 053	5,04	2 403	490	1 086
Paprika zeleninová ²⁶	4 968	66 035	13,29	3 477	340	1 150
Rajčiaky ²⁷	27 877	117 425	4,21	27 219	238	420
Cibuľa suchá ²⁸	5 032	33 367	6,63	4 265	499	268
Cibuľa skorá a letná ²⁹	621	4 893	7,88	522	99	-
Cesnak suchý ³⁰	8	97	12,72	0	8	-
Šalát hlávkový ³¹	448	4 515	10,07	425	16	8
Hrach záhradný ³²	89	1 050	11,78	38	51	-
Hrach vylúpaný ³³	I	I	I	I	I	I
Fazuľové struky ³⁴	I	I	I	I	I	I
Cukety ³⁵	1 154	2 723	2,36	1 149	5	-
Ostatná zelenina ³⁶	7 573	134 625	17,78	6 358	154	1 061
Spolu³⁷	78 419	538 012	-	68 602	4 597	5 216

I- dôverný údaj³⁹

Prameň: ŠÚ SR⁴⁰

1 Vegetables; 2 Sale; 3 in tons; 4 in th SKK; 5 Average value 1 kg in SKK; 6 of which sale in tons; 7 Trade and processing org.; 8 Other sale; 9 Celery; 10 Red beet; 11 Early carrot; 12 Late carrot; 13 Parsley; 14 Radish; 15 Kohlrabi; 16 Kale; 17 Cauliflower; 18 Early White cabbage; 19 Late White cabbage; 20 Red cabbage; 21 Pekignese cabbage; 22 Brussels sprouts; 23 Cucumbers for pickling; 24 Cucumbers for salad; 25 Melons; 26 Sweet pepper; 27 Tomatoes; 28 Dry onion; 29 Early and late onion; 30 Dry garlic; 31 Lettuce; 32 Peas; 33 Peas husked; 34 Beans; 35 Zucchini; 36 Other vegetables; 37 Total; 38 Direct export; 39 Secret data; 40 Source: SO SR

2.4 Kontroly

2.4.1 Kontrola nástrojov organizácie trhu s ovocím a zeleninou

Kontrolu dodržiavania podmienok organizácie trhu vykonáva PPA na základe zákona NR SR č. 473/2003. Podrobný zoznam kontrolných mechanizmov v komodite ovocie a zelenina je v prílohe IV. nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996. V roku 2005 PPA v spolupráci so ŠVPS SR vykonala nasledujúce kontroly u žiadateľov registrovaných na PPA.

Kontroly u organizácií výrobcov v kategórii i), ktoré získali uznanie na základe národných pravidiel -opakované uznanie:

- Kontrola formálnych náležitostí žiadosti
- Kontrola na mieste:
 - Kontrola zameraná na overenie a dodržiavanie splnenia požiadaviek na uznanie OV (kvalitu, skladovanie, balenie, dodržiavanie správnej poľnohospodárskej praxe, reálnosť dosiahnutia akcií uvedených v akčnom pláne)
 - Kontrola u skupín výrobcov kategórií (iv) výrobky určené na spracovanie, ktoré získali predbežné uznanie
 - Kontrola zameraná na overenie zhody údajov uvedených v žiadosti o uznanie OV a skutočnosti
 - Kontrola zameraná overenie zhody s údajmi na osvedčení o dodávke so skutočnosťou

Kontrola plôch vysadených rajčiakmi

- Kontrola zameraná dodržanie minimálnych požiadaviek na kvalitu suroviny dodanej na spracovanie
- Kontrola výrobkov zahrnutých v žiadosti o podporu vzhľadom na preverenie dodržania podmienok na poskytnutie podpory

Kontroly u spracovateľov rajčiakov

- Námatková kontrola zásob hotových výrobkov na sklade
- Kontrola dodržania minimálnych požiadaviek na kvalitu výrobku a kontrola administratívy a účtovníctva

2.4.2 Kontrola zhody ovocia a zeleniny s obchodnými normami

V roku 2006 bolo celkovo vykonaných 3 716 kontrol u podnikateľských subjektov, ktoré sa podieľajú na obchode s ovocím a zeleninou. Z uvedeného počtu bolo 175 kontrol u prvovýrobcov, 529 kontrol vo veľkoobchodných skladoch a 2 860 kontrol v maloobchodných jednotkách. Kontrola kvality ovocia a zeleniny na mieste bola vykonaná v 15 000 prípadoch. Z hodnotených vzoriek nevyhovelo požiadavkám na kvalitu 1 869, čo predstavuje 12,5% porušenosť.

Podiel kontrolovaných subjektov na výsledkoch hodnotenia kvality na mieste v roku 2006

Controlled Subjects Share in the Quality Assessment Results on the Spot inspection in 2006

Tabuľka č. 17

Katégoria – subjekt ¹	Poččet kontrol ²	Poččet HNM ³	Z toho nevyhovujúcich HNM poččet (%) ⁴
Prvovýroba ⁵	175	338	2,9
Veľkoobchod ⁶	529	1 792	9,7
Maloobchod ⁷	2 860	12 496	13,2
Iné ⁹	152	374	9,36
Spolu⁹	3 716	15 000	12,5

Prameň: Státna veterinárna a potravinová správa SR (SVPS SR)¹⁰

1) Category-subject; 2) Number of controls; 3) Number of assessment on the spot inspection; 4) From which non-conform of assessment in loco, number (%); 5) Primary production; 6) Wholesale trade; 7) Retail trade; 8) Others, 9) Total; 10) Source: State Veterinary and Food Administration of SR (SVFA SR)

Hodnotenie kvality ovocia a zeleniny na mieste v kg v roku 2006

Fruits and Vegetables Quality Assessment on the Spot Inspection in kg in 2006

Tabuľka č. 18

Stupeň obchodu ¹	Množstvo v kg ²
Prvovýroba ³	2 482 581,3
Výkup ⁴	276 460,8
Veľkoobchod ⁵	2 584 738,9
Maloobchod ⁶	780 698,3
Iné ⁷	192 956,6
Celkové množstvo⁸	6 317 435,9

Prameň: ŠVPS SR⁹

1) Trade level; 2) Amount in kg; 3) Primary production; 4) Purchase; 5) Wholesale trade; 6) Retail trade; 7) Others; 8) Amount total; 9) Source: SVFA SR

Zloženie nevyhovujúcich hodnotení podľa znaku v roku 2006

Composition of the Non-conformity Cases by Criteria in 2006

Tabuľka č. 19

Hodnotený znak ¹	Nevyhovujúce množstvo v kg ²
Minimálne požiadavky ³	43 156,8
Označenie ⁴	53 002,8
Trieda kvality ⁵	230 980,4
Veľkosť ⁶	1 140,3
Obchodná úprava ⁷	6 422,3
Spolu⁸	335 120,1

Prameň: ŠVPS SR⁹

1) Assessment criteria; 2) Non-conforming amount in kg; 3) Minimum requirements; 4) Labeling; 5) Quality class; 6) Size; 7) Trade dress; 8) Total; 9) Source: SVFA SR

Najväčší podiel nevyhovujúcich hodnotení bol v znaku trieda kvality 230 980,4 kg, čo je 68,9%, v znaku označenie 53 002,8, čo je 15,8%, v znaku minimálne požiadavky nevyhovelo 43 156,8 kg, čo je 12,8%, v znaku obchodná úprava 6 722,3 kg, čo je 2%, v znaku veľkosť 1 140,3 kg, čo je 0,3% hodnotení. Celkovo nevyhovelo 335 120,1 kg plodín, čo je 5,3% hodnoteného tovaru.

Hodnotenie na mieste v roku 2006 v kg

Assessment on the Spot Inspection in 2006 in kg

Tabuľka č. 20

Druh ¹	Množstvo ²	Z toho nevyhovelo ³	Min. požiadavky ⁴	Označovanie ⁵	Kvalita ⁶	Veľkosť ⁷
Kapusta čínska ⁸	544	26	0	0	26	0
Kapusta a kel ⁹	268 434	13 432	951	11 927	393	0
Kel ružičkový ¹⁰	370	170	84	19	68	0
Karfiol ¹¹	53 436	731	537	20	173	0
Zeler stopkatý ¹³	23	30	15	15	0	0
Mrkva ¹⁴	136 665	5 222	824	4 214	143	6
Šalát ¹⁵	18 274	435	191	80	164	0
Čakankové puky ¹⁶	42	8	0	0	8	0
Špenát listový ¹⁷	284	0	0	0	0	0
Fazuľa struková ¹⁸	18	0	0	0	0	0
Hrášok záhradný ¹⁹	23 630	0	0	0	0	0
Dyňa červená ²⁰	140 698	7 800	6 827	250	722	0
Melón cukrový ²¹	15 602	54	5	20	29	0
Uhorky ²²	174 760	16 178	5 873	5 847	4 247	130
Paprika zeleninová ²³	218 118	35 426	1 310	1 134	32 937	0
Rajčiaky ²⁴	307 165	39 783	956	5 467	33 093	16
Baklažány ²⁵	1 716	27	0	27	0	0
Cuketa ²⁶	4 048	17	10	6	2	0
Cibuľa ²⁷	785 726	5 502	953	2 672	842	100
Cesnak ²⁸	269 732	786	110	523	153	0
Pór ²⁹	137 190	168	101	60	6	0
Avokádo ³⁰	138	57	4	48	0	0
Špargľa ³¹	111 998	0	0	0	0	0
Šampiňóny ³²	2 095	15	2	13	1	0
Spolu³³	2 670 705	125 865	18 754	32 342	73 007	252

Prameň: ŠVPS SR³⁴

1 Type; 2 Amount; 3 From which non-conform; 4 Minimum requirements; 5 Labelling; 6 Quality; 7 Size; 8 Cabbage chinese; 9 Cabbage and Savoy cabbage; 10 Colewort; 11 Cauliflower; 12 Broccoli; 13 Celery pedunculated; 14 Carrot; 15 Lettuce; 16 Chicory; 17 Spinach; 18 Beans; 19 Peas; 20 Water melon; 21 Honey melons; 22 Cucumbers; 23 Sweet pepper; 24 Tomatoes; 25 Aubergine; 26 Zucchini; 27 Onion; 28 Garlic; 29 Leek; 30 Butter Peas; 31 Asparagus; 32 Fly agaricus; 33 In total; 34 Source: SCFA SR

Inšpektori vykonali celkovo 865 cielených kontrol, pri ktorých bolo prekontrolovaných 3 733 vzoriek. Z tohto množstva nevyhovelo požiadavkám kvality 446 vzoriek, čo predstavuje 18 064,22 kg.

Cielené kontroly v roku 2006

V roku 2006 inšpektori ŠVPS SR vykonali celkovo 865 cielených kontrol, pri ktorých bolo prekontrolovaných 3 733 vzoriek. Z tohto množstva nevyhovelo požiadavkám kvality 446 vzoriek, čo predstavuje 18 064,22 kg.

Cielená kontrola OZ č. 23/113 - kontrola obchodnej kvality predávaného ovocia a zeleniny na všetkých stupňoch obchodu

Cielené kontroly boli vykonávané v zmysle nariadenia Rady (ES) č. 2200/1996, nariadenia Komisie (ES) č. 1148/2001 a príslušných nariadení EK, ktorými sa stanovujú normy obchodnej kvality v mesiacoch marec až máj.

Celkovo bolo vykonaných 282 kontrol, v zložení 36 veľkoobchodných skladov, 2 prvovýrobcovia a 244 maloobchodných predajní. Vo veľkoobchodných skladoch bolo

vykonaných 184 kontrol zhody s obchodnými normami, z čoho 18 dávok nevyhovelo. Vykonali sa 4 kontroly zhody bez nedostatkov prvovýrobcov a v maloobchodných predajniach bolo vykonaných 1 223 kontrol zhody, z čoho 141 dávok nevyhovovalo obchodným normám. Celkovo bol zistený predaj nevyhovujúceho tovaru v množstve 6 279,45 kg, v hodnote 180 624,6 Sk. V 14 prípadoch bol vydaný návrh na začatie správneho konania voči podnikateľovi.

Cielená kontrola OZ č. 23/120 - cielené kontroly kvality čerstvého ovocia a zeleniny na trhoviskách

V období od 15. do 31. mája 2006 bolo vykonaných 81 kontrol. Inšpektori posúdili kvalitu predávaného tovaru u 399 dávok, z čoho 22 dávok nevyhovelo normám kvality. Celkové množstvo nevyhovujúcich plodín bolo 307,5 kg, v hodnote 6 907,6 Sk. Bol vydaný jeden návrh na začatie správneho konania.

Cielená kontrola OZ č.23/122 - kontrola kvality vo výkupniach OZ

V období od 1.7. do 30.9.2006 inšpektori vykonali 10 kontrol vo výkupniach OZ. Kontrola zhody bola vykonaná u 39 vzoriek. Celkové množstvo kontrolovaných plodín predstavovalo 27 025 kg. Kontrolami neboli zistené nedostatky v obchodnej kvalite plodín.

Cielená kontrola č. 23/124 – kontrola kvality čerstvého ovocia a zeleniny v obchodných reťazcoch

V rámci cielenej kontroly bolo celkovo vykonaných 243 kontrol v predajných prevádzkach obchodných reťazcov. Celkovo bolo na mieste posúdených 1 349 dávok čerstvého ovocia a zeleniny. Z tohto množstva 181 dávok nevyhovovalo normám kvality, čo predstavuje 7 173,79 kg tovaru a porušenosť 13,4%.

V roku 2006 bolo začatých 24 správnych konaní voči subjektom podnikajúcim v sektore ovocia a zeleniny za porušenie zákona č. 491/2001 o organizovaní trhu s vybranými poľnohospodárskymi výrobkami. Právnym subjektom boli uložené pokuty vo výške **1 583 tis. Sk.** Z celkového počtu správnych konaní bolo 18 právoplatných, 1 bolo zrušené a 5 bude ukončených v roku 2007.

Kontrola dovozu a vývozu ovocia a zeleniny

Pri **dovoze** plodín z tretích krajín bolo prekontrolovaných 109 zásielok v množstve 1 565,38 ton. Všetky uvedené zásielky, okrem jednej, zodpovedali normám kvality. Vydaný bol nález o nezhode, dovoz z Turecka, plodina citróny, množstvo 21,5 t.

Pri **vývoze** do tretích krajín bolo skontrolovaných 762 zásielok v množstve 7 802,7 ton. S výnimkou dvoch zásielok všetky zásielky zodpovedali normám kvality. Vydané boli dva nálezy o nezhode, vývoz na Ukrajinu, plodina hrozno stolové, celkové množstvo 19,79 t, krajina pôvodu Taliansko.

2.5 Ceny zeleniny

Spotrebiteľské ceny zeleniny, ktoré zaznamenali v roku 2004 veľký prepad, v roku 2006 stúpili v niektorých prípadoch aj niekoľkonásobne. Napríklad, paprika stála až takmer 80 Sk/kg, karfiol stál od 30 do 60 Sk za kus. Zdražela aj kapusta, mrkva a zemiaky.

Podľa údajov PPA-ATIS na začiatku roka 2006 boli zásoby domácej zeleniny veľmi nízke a ceny domácej zeleniny v porovnaní s rokom 2005 výrazne stúpili. Cena koreňovej zeleniny bola v januári dvakrát vyššia ako v tom istom období roku 2005, cena hlávkovej kapusty až trojnásobná a cena cibule dvaapokrát vyššia.

Vyššie ceny koreňovej zeleniny a cibule sa udržali až do konca roka, len pri kapuste cena vplyvom dovozov postupne klesla na úroveň z roku 2005.

Nákupné ceny zeleniny od producentov

Vegetables Producers Cost Prices

Tabuľka č. 21

Druh/cena ¹	2006			2005	Vývoj 2006/05 ⁵	
	minimálna ²	maximálna ³	priemerná ⁴	priemerná ⁴	Sk/kg	%
Mrkva ⁶	4,00	11,00	6,96	5,88	1,08	18,4
Petržlen ⁷	12,00	29,00	20,39	13,00	7,39	56,9
Kapusta hlávková biela ⁸	3,00	12,00	6,06	6,02	0,04	0,7
Rajčiaky rýchléné ⁹	6,00	56,00	24,36	24,35	0,01	0,0
Paprika rýchléná ¹⁰	7,00	80,00	22,42	25,07	-2,65	-10,6
Uhorky šalátové ¹¹	2,00	40,00	15,22	13,65	4,57	1,5
Cibuľa ¹²	4,00	12,50	8,69	6,85	2,84	48,5

Prameň: PPA, ATIS¹³

1 Type/price; 2 Minimum; 3 Maximum; 4 Average; 5 Course of; 6 Carrot; 7 Parsley; 8 White cabbage; 9 Tomatoes forced; 10 Sweet pepper forced; 11 Cucumbers for salad; 12 Onion; 13 Source:APA, ATIS

Odbytové ceny zeleniny z domácej produkcie

Domestic Production Vegetables Distribution Cost

Tabuľka č. 22

Druh/cena ¹	2006			2005	Vývoj 2006/05 ⁵	
	minimálna ²	maximálna ³	priemerná ⁴	priemerná ⁴	Sk/kg	%
Mrkva ⁶	4,50	19,00	11,22	9,45	1,77	18,7
Petržlen ⁷	15,00	49,00	29,59	19,23	10,36	53,9
Kapusta hlávková biela ⁸	3,00	19,00	8,46	8,90	-0,44	-4,9
Rajčiaky rýchléné ⁹	36,00	42,00	39,00	33,68	5,32	15,8
Paprika rýchléná ¹⁰	14,00	95,00	32,56	30,92	1,64	5,3
Uhorky šalátové ¹¹	3,90	39,00	19,57	20,64	-1,07	-5,2
Cibuľa ¹²	6,90	17,00	12,66	9,05	3,61	39,9

Prameň: PPA, ATIS¹³

1 Type/price; 2 Minimum; 3 Maximum; 4 Average; 5 Course of; 6 Carrot; 7 Parsley; 8 White cabbage; 9 Tomatoes forced; 10 Sweet pepper forced; 11 Cucumbers for salad; 12 Onion; 13 Source:APA, ATIS

Odbytové ceny zeleniny z importu

Import Vegetables Distribution Cost

Tabuľka č. 23

Druh/cena ¹	2006			2005	Vývoj 2006/05 ⁵	
	minimálna ²	maximálna ³	priemerná ⁴	priemerná ⁴	Sk/kg	%
Mrkva ⁶	6,00	26,50	13,29	11,57	1,72	14,9
Petržlen ⁷	16,00	65,00	32,95	22,86	10,09	44,1
Kapusta hlávková biela ⁸	4,00	18,90	10,20	9,16	1,04	11,4
Rajčiaky rýchlené ⁹	16,00	65,00	33,21	35,76	-2,55	-7,1
Paprika rýchlená ¹⁰	13,90	72,00	41,16	41,54	-0,38	-0,9
Uhorky šalátové ¹¹	9,90	79,00	34,78	36,37	-1,59	-4,4
Cibuľa ¹²	6,50	16,50	11,78	6,78	5,00	73,7

Prameň: PPA, ATIS¹³

1 Type/price; 2 Minimum; 3 Maximum; 4 Average; 5 Course of; 6 Carrot; 7 Parsley; 8 White cabbage; 9 Tomatoes forced; 10 Sweet pepper forced; 11 Cucumbers for salad; 12 Onion; 13 Source:APA, ATIS

Dobrá odbyt mala plodová zelenina, najmä rajčiaky, pričom ceny v hlavnej sezóne boli o tretinu vyššie ako v roku 2005, v celoročnom priemere však zostala cena na rovnakej úrovni ako v roku 2005. Priemerné ceny v celoročnom porovnaní sa výraznejšie zvýšili len pri niektorých nedostatkových plodinách, napr. pri petržlene (+18,4%) a cibuli (+4,5%).

V roku 2006 cena výrobcov zeleniny štyroch druhov medziročne klesla, najvýraznejšie klesla cena kapusty bielej a uhoriek nakladačiek (cca -7%). Ceny ostatných sedemnástich druhov vzrástli, navyše dyne červenej (+10%), kelu hlávkového (+9,7%), cibule bez vňate (+8,8%) a karotky bez vňate (+6,5%).

Ceny výrobcov zeleniny v SR v roku 2006 v Sk za tonu

Producers' Prices of Vegetables in the SR in 2006 (SKK/t)

Tabuľka č. 24

Zelenina ¹	I.	II.	III.	IV.	V.	VI.	VII.	VIII.	IX.	X.	XI.	XII.	Priemer roka ²
Zeler s vňaťou ³	0	0	0	0	0	0	11 890	12 170	12 330	10 520	0	-	12 105
Zeler bez vňate ⁴	9 140	9 190	9 480	9 520	0	0	0	0	8 820	10 050	9 920	-	9 713
Červená repa ⁵	5 360	5 750	5 650	5 740	0	0	0	5 260	5 040	4 990	5 040	-	5 403
Karotka s vňaťou ⁶	0	0	0	0	16 220	15 000	10 130	9 940	0	0	0	-	12 788
Karotka bez vňate ⁷	5 990	6 220	5 800	6 120	6 270	0	6 820	7 400	7 500	5 733	5 600	-	6 174
Petržlen s vňaťou ⁸	0	0	0	0	14 250	13 020	10 080	10 020	12 370	12 880	0	-	11 526
Petržlen bez vňate ⁹	11 140	12 930	13 890	14 050	14 430	0	12 990	12 870	12 000	11 000	12 250	-	12 128
Cibuľa s vňaťou ¹⁰	0	0	0	0	30 080	29 160	30 020	28 220	0	0	0	-	29 567
Cibuľa bez vňate ¹¹	6 230	6 480	6 930	7 260	7 340	7 220	6 900	7 750	7 895	8 100	7 750	-	7 286
Dyňa červená ¹²	0	0	0	0	0	0	8 670	6 230	5 500	0	0	-	6 291
Uhorky nakladačky ¹³	0	0	0	0	0	0	16 900	14 430	17 060	0	0	-	15 488
Uhorky šalátové ¹⁴	0	0	0	36 890	25 000	14 090	10 623	7 293	11 430	13 860	15 200	-	19 959
Rajčiaky konzumné ¹⁵	0	0	0	49 360	49 670	27 140	17 500	10 300	11 980	15 630	17 220	-	31 669
Rajčiaky priemyselné ¹⁶	0	0	0	0	0	0	0	3 560	3 210	3 470	3 350	-	3 341
Kaleráb s vňaťou ¹⁷	0	0	30 740	39 460	39 000	24 950	15 955	13 090	15 440	0	0	-	31 200
Kaleráb bez vňate ¹⁸	5 930	5 560	5 280	5 380	0	5 160	5 850	5 880	5 190	6 160	5 800	-	5 570
Kel hlávkový ¹⁹	6 050	6 340	0	0	10 880	10 600	6 400	6 350	6 900	7 233	6 975	-	7 135
Karfiol ²⁰	0	0	0	14 540	16 940	15 200	16 000	13 470	13 120	13 270	12 000	-	14 057
Kapusta biela ²¹	3 800	4 180	4 210	0	5 430	5 000	4 900	4 500	5 010	4 830	4 300	-	4 764
Paprika zeleninová ²²	0	0	0	78 930	81 890	43 480	21 018	12 290	12 348	12 563	15 130	-	18 882
Šalát hlávkový ²³	39 420	43 150	50 000	37 870	27 840	18 070	0	0	21 360	22 280	23 000	-	41 952

0- neuskutočnený pohyb²⁴

Prameň: ŠÚ SR²⁵

1 Vegetable type; 2 Year' s average; 3 Celera with tops; 4 Celery without tops; 5 Beetroot; 6 Carrots with tops; 7 Carrots without tops; 8 Parsley with tops; 9 Parsley without tops; 10 Onion with tops; 11 Onion without tops; 12 Red water-melon; 13 Gherkins; 14 Salad cucumbers; 15 Tomatoes; 16 Tomatoes for industrial use; 17 Kohlrabi with tops; 18 Kohlrabi without tops; 19 Savoy cabbage; 20 Cauliflower; 21 White cabbage; 22 Capiscum; 23 Lettuce; 24 non realized movement; 25 Source: SO SR

2.6 Zahraničný obchod so zeleninou

Celkový dovoz vybraných druhov zeleniny do SR v tonách

Total Import of the Selected Types of Vegetables to the SR (in tonnes)

Tabuľka č. 25

Položka colného sadzob ¹	Zelenina ²	2002	2003	2004	2005	2006
0702 00 00	Rajčiaky ³	12 626	11 992	19 167	19 355	27 122
0703 10	Cibuľa ⁴	11 408	15 046	12 696	11 311	19 447
0703 20 00	Cesnak ⁵	2 154	3 638	4 243	2 484	3 384
0703 90 00	Pór ⁶	911	1 151	1 625	1 719	1 614
0704 10	Karfiol, brokolica ⁷	4 022	4 919	6 678	5 359	5 729
0704 20 00	Ružičkový kel ⁸	65	79	424	395	385
0704 90 10	Kapusta biela, červená ⁹	16 509	14 176	19 034	23 479	24 958
0705	Šalát hlávkový ¹⁰	308	401	941	1 800	2 211
0706 10 00	Mrkva ¹¹	5 990	8 230	13 280	11 401	17 673
0707 00	Uhorky ¹²	3 960	4 742	5 951	9 844	1 755
0708	Strukoviny ¹³	35	14	199	77	490
0709	Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená ¹⁴	8 201	7 605	11 719	14 653	20 314
0710	Zelenina varená alebo zmrazená ¹⁵	2 124	4 904	6 746	10 733	15 672
0711	Zelenina dočasne konzervovaná ¹⁶	196	546	278	11	189
0712	Zelenina sušená, drvená alebo v prášku ¹⁷	992	1 110	1 382	2 696	1 445
0807	Melóny ¹⁸	18 549	16 418	20 437	21 052	23 734
2001	Zelenina v octe ¹⁹	3 947	4 630	1 188	6 335	9 212
2002	Paradajky konzervované inak ako v octe ²⁰	3 497	3 550	4 125	4 103	4 885
2004 90	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, mrazená ²¹	126	217	747	515	775
2005	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, nemrazená ²²	13 315	12 224	13 595	17 905	19 513
2009 50	Rajčinová šťava ²³	545	365	386	1 179	1 233
2103 20 00	Kečup ²⁴	2 980	3 418	7 494	7 778	7 566

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 20.4.2006²⁵

1 Customs Tariff Book Item; 2 Vegetables; 3 Tomatoes; 4 Onion; 5 Garlic; 6 Leek; 7 Cauliflower; 8 Brussels sprouts; 9 White and red White cabbage; 10 Lettuce; 11 Carrot; 12 Cucumbers; 13 Legumes; 14 Other vegetables fresh or cooled; 15 Vegetables boiled or frozen; 16 Vegetables temporarily preserved; 17 Vegetables dried, crushed or powdered; 18 Melons; 19 Vegetable in vinegar; 20 Tomatoes otherwise as in vinegar; 21 Other vegetable otherwise as in vinegar, frozen; 22 Other vegetable otherwise as in vinegar, non-frozen; 23 Tomatoes juice; 24 Ketchup; 25 Source: Customs directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

Objem dovozu čerstvej zeleniny si udržal aj v roku 2006 rastúci trend a oproti roku 2005 stúpol o 29,43% na 191 696 t. Vzrast dovozu sa prejavil takmer u všetkých druhov zeleniny okrem zeleniny sušenej. Najvýraznejší nárast bol zaznamenaný pri čerstvých strukovinách, a to až šesťnásobný.

Celkový vývoz vybraných druhov zeleniny zo SR v tonách
 Total Export of the Selected Types of Vegetables from the SR (in tons)

Tabuľka č. 26

Položka colného sadzob. ¹	Zelenina ²	2002	2003	2004	2005	2006
0702 00 00	Rajčiaky ³	6 258	4 235	2 092	6 611	8 338
0703 10	Cibuľa ⁴	2 450	1 129	1 037	1 192	2 494
0703 20 00	Cesnak ⁵	190	94	135	205	190
0703 90 00	Pór ⁶	13	27	25	85	162
0704 10	Karfiol, brokolica ⁷	679	354	373	667	550
0704 20 00	Ružičkový kel ⁸	32	42	19	8	0
0704 90 10	Kapusta biela, červená ⁹	1 401	2 297	1 936	3 852	3 373
0705	Šalát hlávkový ¹⁰	528	529	138	296	167
0706 10 00	Mrkva ¹¹	860	880	1 032	1 049	2 281
0707 00	Uhorky ¹²	11 396	8 084	3 726	3 053	3 494
0708	Strukoviny ¹³	1 041	598	135	146	672
0709	Ostatná zelenina					
	čerstvá alebo chladená ¹⁴	11 392	11 481	6 081	9 717	8 056
0710	Zelenina varená alebo zmrazená ¹⁵	3 458	6 120	8 836	8 757	11 003
0711	Zelenina dočasne konzervovaná ¹⁶	202	249	197	6	40
0712	Zelenina sušená, drvená alebo v prášku ¹⁷	281	157	150	135	171
0807	Melóny ¹⁸	5 908	12 000	3 886	5 324	6 925
2001	Zelenina v octe ¹⁹	2 529	3 257	3 820	4 708	3 886
2002	Paradajky konzervované inak ako v octe ²⁰	2 393	2 628	1 324	1 611	2 749
2004 90	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, mrazená ²¹	47	10	4 198	10	6
2005	Ostatná zelen. konzervovaná inak ako v octe, nemrazená ²²	3 605	2 304	1 920	4 601	9 708
2009 50	Rajčinová šťava ²³	13	10	-	3	46
2103 20 00	Kečup ²⁴	276	310	373	1 487	3 948

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 20.4.2006²⁵

1 Customs Tariff Book Item; 2 Vegetables; 3 Tomatoes; 4 Onion; 5 Garlic; 6 Leek; 7 Cauliflower; 8 Brussels sprouts; 9 White and red White cabbage; 10 Lettuce; 11 Carrot; 12 Cucumbers; 13 Legumes 14 Other vegetables fresh or cooled 15 Vegetables boiled or frozen; 16 Vegetables temporarily preserved; 17 Vegetables dried, crushed or powdered; 18 Melons; 19 Vegetable in vinegar; 20 Tomatoes otherwise as in vinegar; 21 Other vegetable otherwise as in vinegar, frozen; 22 Other vegetable otherwise as in vinegar, non-frozen; 23 Tomatoes juice; 24 Ketchup; 25 Source: Customs directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

Vývoz zeleniny v roku 2006 medziročne stúpol o 15,70% na 49 932 t. Viac ako sedemnásobne stúpol vývoz zeleniny dočasne konzervovanej a takmer päťnásobne vývoz čerstvých strukovín. Takmer dvojnásobne vzrástol vývoz koreňovej a cibuľovej zeleniny. Pokles vývozu bol zaregistrovaný pri listovej zelenine (-43,32%), ostatnej zelenine čerstvej (-17,95%) a hlúbovej (-11,24%).

Tak, ako vo všetkých sledovaných rokoch, aj v roku 2006 bilancia zahraničného obchodu so zeleninou vykazuje záporné saldo.

Bilancia zahraničného obchodu SR so zeleninou (CS 0702 – 0712, 0807)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Vegetables in the SR (0702 – 0712, 0807)

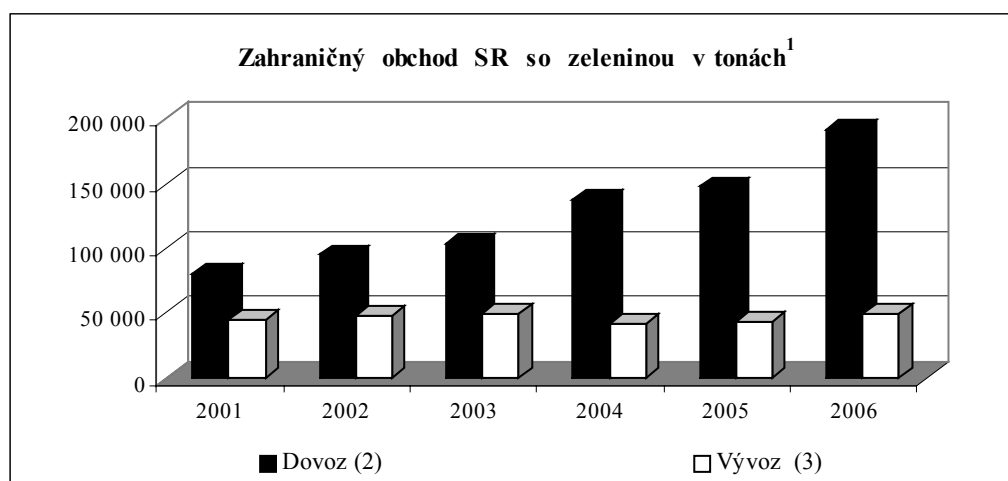
Tabuľka č. 27

Rok ¹	Údaje v tonách ²			Údaje v tis. Sk ³		
	Vývoz spolu ⁵	Dovoz spolu ⁶	Rozdiel ⁷	Vývoz spolu ⁵	Dovoz spolu ⁶	Saldo ⁴
1999	49 955	65 265	-15 310	698 931	892 751	-202 820
2000	46 827	85 482	-38 655	690 110	938 066	-247 956
2001	44 940	80 767	-35 827	868 993	1 219 720	-350 727
2002	47 958	95 149	-47 191	872 863	1 463 848	-590 985
2003	49 601	103 666	-54 065	790 125	1 422 983	-632 945
2004	42 282	137 695	-95 413	730 791	1 931 021	-1 200 230
2005	43 157	148 110	-104 953	991 955	2 567 681	-1 575 726
2006	49 932	191 696	-141 764	1 145 442	3 538 187	-2 392 745

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, MP SR k 20.4.2006⁸

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. of SKK; 4 Balance; 5 Import total; 6 Export total; 7 Difference; 8 Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

Graf č. 2

1 The SR Foreign Trade with Vegetable in Tonns; 2 Import; 3 Export

Bilancia zahraničného obchodu SR so spracovanou zeleninou

(CS 2001, 2002, 2004 90, 2005, 2009 50, 2103 20)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Processed Vegetables in Tonns in the SR

(2001, 2002, 2004 90, 2005, 2009 50, 2103 20)

Tabuľka č. 28

Rok ¹	Údaje v tonách ²			Údaje v tis. Sk ³		
	Export	Import	Rozdiel ⁴	Export	Import	Saldo ⁵
1999	5 744	16 422	-10 678	184 015	476 694	-292 679
2000	4 664	18 898	-14 234	151 171	561 227	-410 056
2001	12 420	20 612	-8 192	328 096	615 510	-287 414
2002	8 862	24 410	-15 548	245 554	676 335	-430 781
2003	8 520	24 404	-15 884	212 817	660 510	-447 693
2004	7 441	30 494	-23 053	174 712	875 761	-701 049
2005	12 420	37 815	-25 395	315 770	1 115 823	-800 053
2006	20 342	43 182	-22 840	469 700	1 355 812	-886 112

Prameň Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 20.4.2006⁶

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. SKK; 4 Difference; 5 Balance; 6. Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

Rovnako aj zahraničný obchod so spracovanou zeleninou vykazuje v roku 2006 záporné saldo. V dovoze takmer polovicu (45,19%) objemu predstavovala zelenina konzervovaná nie v octe. Zelenina konzervovaná v octe tvorila 21,33% a kečup 17,52% z objemu dovozu.

Na vývoze mala takisto hlavný podiel zelenina konzervovaná nie v octe, a to 47,72%. Zelenina konzervovaná v octe a kečup tvorili po cca 19,00% vývozu spracovanej zeleniny.

Zahraničný obchod SR s krajinami EÚ

Na rok 2006, rovnako ako v roku 2005, stanovil ŠÚ SR pre obchodovanie s krajinami EÚ asimilačný prah 3 mil. Sk pre prijatie a 6 mil. Sk pre odoslanie. Prah zjednodušenia bol stanovený na 12 mil. Sk pre prijatie a 30 mil. Sk pre odoslanie.

V roku 2006 prijatie z krajín EÚ-27 tvorilo 88,02% celkového dovozu a odoslanie 99,34% z celkového vývozu.

Bilancia zahraničného obchodu SR so zeleninou s EÚ

(CS 0702 – 0712, 0807)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Vegetables in the SR with EU (0702 – 0712, 0807)

Tabuľka č. 29

Rok ¹	Krajiny ⁸	Údaje v tonách ²			Údaje v tis. Sk ³		
		Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Rozdiel ⁷	Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Saldo ⁴
2003	EÚ-15	1 328	38 368	-37 040	122 760	600 014	-477 254
2004	EÚ-25	29 955	124 123	-94 168	569 971	1 580 210	-1 010 239
2005	EÚ-25	41 926	134 108	-92 182	914 358	2 143 149	-1 228 791
2006	EÚ-27	49 103	168 733	-119 630	1 089 398	2 972 771	-1 883 373

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 20.4.2006⁹

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. of SKK; 4 Balance; 5 Consignation; 6Receipt; 7 Difference; 8 States; 9 Note: data of the 13th of September 2005; 10 Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

Bilancia zahraničného obchodu SR so spracovanou zeleninou s EÚ

(CS 2001, 2002, 2004 90, 2005, 2009 50, 2103 20)

Balance of the Slovak Foreign Trade with Processed Vegetables in the SR with EU (0702 – 0712, 0807)

Tabuľka č. 30

Rok ¹	Krajiny ⁸	Údaje v tonách ²			Údaje v tis. Sk ³		
		Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Rozdiel ⁷	Odoslanie ⁵	Prijatie ⁶	Saldo ⁴
2003	EÚ-15	185	9 661	-9 476	4 499	256 292	-251 793
2004	EÚ-25	7 412	29 352	-21 940	173 529	845 733	-672 204
2005	EÚ-25	12 342	36 668	-24 326	312 995	1 071 085	-758 090
2006	EÚ-27	19 495	42 123	-22 628	432 164	1 309 251	-877 087

Prameň: Colné riaditeľstvo SR, ŠÚ SR, MP SR k 20.4.2006⁸

1 Year; 2 Data in tonns; 3 Data in th. of SKK; 4 Balance; 5 Consignation; 6Receipt; 7 Difference; 8 States; 9 Source: Customs Directorate of the SR, SO SR, MA SR to the April 2006, 20th

V obchodovaní so spracovanou zeleninou sú hlavnými partnermi, tak ako v obchodovaní s čerstvou zeleninou, krajiny EÚ. Prijatie spracovanej zeleniny predstavovalo 95,83% z celkového dovozu spracovanej zeleniny a odoslanie 97,55% z celkového vývozu.

3 Produkcia zeleniny vo svete

Produkcia zeleniny v EÚ

Klimatické podmienky v Európe v roku 2006 negatívne ovplyvnili produkciu zeleniny pre čerstvú spotrebu i pre spracovateľský priemysel. V dôsledku nedostatku surovín utrpeli spracovatelia finančné straty. Po neskorom nástupe jari panovalo až do polovice júna chladné a vlhké počasie, čo malo negatívny dopad na vývoj a rast porastov. V lete rastliny trpeli tropickým počasím, ktoré vystriedalo v auguste daždivé, čo spôsobovalo hnitie koreňov a znemožňovalo zber plodov. Niektoré porasty plodín boli dažďom zničené, iné plodiny (hrach, fazuľa, ale i cibuľa a karfiol) sú z väčšej časti v netržnej veľkosti.

Trh v EÚ s **čerstvou paprikou** je ovládaný Holandskom a Španielskom, ale v posledných rokoch sa objavili vážni konkurenti – Maroko, Izrael a Turecko. Napriek nárastu produkcie, cena papriky každým rokom klesá. Výrazný pokles nastal v roku 2005/06, čo je prisúdené poklesu dopytu a prítomnosti nových konkurentov na trhu.

Produkcia **cibule** v sezóne 2006/07 sa odhaduje na 4,5 mil. t, t.j. o 9% menej ako v predchádzajúcej. Najvýraznejší pokles je očakávaný v krajinách EÚ, hlavne v Poľsku. Celková produkcia bude v nových členských štátoch EÚ-10 v objeme 790 tis. t (-15%), zatiaľ čo v EÚ-15 bude 3,7 mil. t (-8%). Nižšie výnosy cibule budú spôsobené nepriaznivým počasím. V Nemecku sa odhaduje pokles produkcie o 19%, v Holandsku o 16% a v Španielsku o 29%.

Nepriaznivý priebeh počasia zapríčinil v roku 2006 aj pokles produkcie **mrkvy** v mnohých krajinách EÚ i napriek tomu, že sa pestovateľské plochy vo väčšine krajín zväčšili, a to zvlášť v Belgicku, Holandsku Rakúsku a Nemecku. Rakúsko odhaduje pokles o 3%, Poľsko o 14% a Francúzsko o 2%.

Ukazovatele produkcie zeleniny v USA

Vegetables Production Indicator in the USA

Tabuľka č. 31

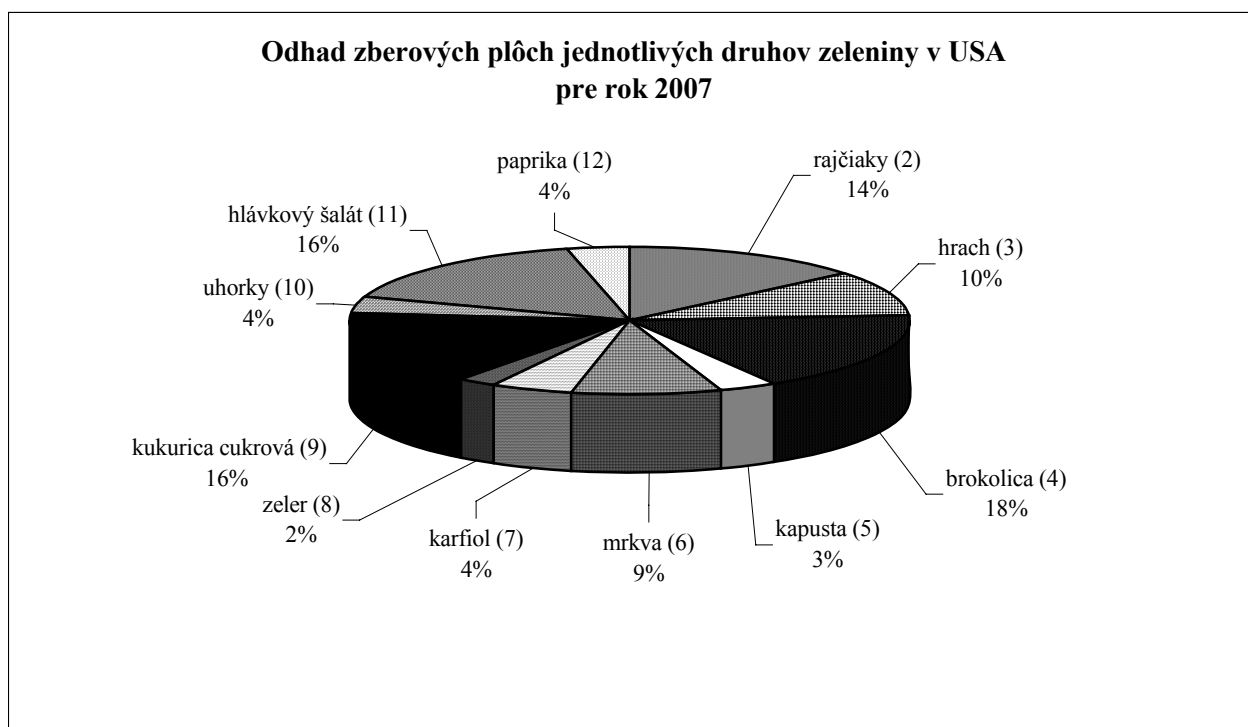
Druh	Zberová plocha (ha)		Produkcia (t)		Hodnota produkcie (tis. dolárov)	
	2005	2006	2005	2006	2005	2005
Artičoky ²	3 200	3 200	869	751	39 453	31 918
Špargľa ³	20 920	20 920	1 534	1 235	120 436	104 577
Hrach ⁴	42 170	42 170	5 541	6 365	300 576	324 330
Brokolica ⁵	55 040	55 040	19 940	20 200	569 703	652 986
Kapusta ⁶	31 570	31 570	24 275	25 686	326 043	354 875
Mrkva ⁷	33 790	33 790	26 924	26 199	564 007	539 028
Karfiol ⁸	17 160	17 160	7 285	7 591	221 846	254 172
Zeler ⁹	11 010	11 010	18 686	17 910	259 309	332 117
Kukurica cukrová ¹⁰	102 630	102 630	27 023	26 740	596 729	619 081
Uhorky ¹¹	24 150	24 150	9 691	9 918	223 249	250 201
Cesnak ¹²	12 300	12 030	4 771	4 949	208 018	161 352
Šalát ¹³	125 540	125 500	101 566	95 651	1 936 217	2 003 941
Cibuľa ¹⁴	70 020	70 930	73 504	71 648	848 798	867 744
Paprika ¹⁵	37 840	38 850	21 144	22 007	651 751	687 421
Tekvica ¹⁶	19 710	19 380	10 756	10 229	103 651	101 300
Špenát ¹⁷	19 060	20 720	7 581	6 207	172 114	181 765
Dyňa ¹⁸	23 630	24 560	8 334	9 482	214 489	229 386
Rajčiaky ¹⁹	53 340	51 880	38 268	36 844	1 598 828	1 596 276
Melón ²⁰	143 060	145 530	894 424	885 914	400 214	407 564
Spolu²¹	809 090	814 610	472 088	466 499	9 828 521	10 158 608

Prameň: NASS²²

1 Type; 2 Artichokes; 3 Asparagus; 4 Beans; 5 Broccoli; 6 Cabbage; 7 Carrots; 8 Cauliflower; 9 Celery; 10 Sweet corn; 11 Cucumbers; 12 Garlic; 13 Lettuce; 14 Onion; 15 Peppers; 16 Pumpkins; 17 Spinach; 18 Squash; 19 Tomatoes; 20 Melons; 21 In total; 22 Source: NASS

Pri zväčšení plochy pre pestovanie zeleniny v USA v roku 2006 medziročne o 0,68%, klesla produkcia zeleniny o 1,18%.

Graf č. 3

1 Individual Vegetables Type Harvested Area Forecast for 2007 in USA; 2 Tomatoes; 3 Beans; 4 Broccoli; 5 Cabbage; 6 Carrots; 7 Cauliflower; 8 Celery; 9 Sweet Corn; 10 Cucumbers; 11 Head Lettuce; 12 Peppers;

Príloha č. 1

Colný sadzobník pre dovoz vybraných druhov zeleniny na Slovensko na rok 2006

Customs Tariffs for import of Selected Types of Vegetables to the Slovakia for the year 2006

Položka CS ¹	Názov tovaru ²	Zmluvné colné sadzby ³ (%)
0702 00 00	Paradajky čerstvé alebo chladené⁴	* (⁴)
0703	Cibuľa, šalotka, cesnak, pór a iná cesnak. zel.⁵	
	Cibuľa: ⁶	
0703 10 11	sadzačka ⁷	9,6
0703 10 19	ostatná ⁸	9,6
0703 10 90	šalotka ⁹	9,6
0703 20 00	Cesnak¹⁰	9,6 + 120 €/100 kg/net * (¹)
0703 90 00	Pór a iná cesnak. zel.¹¹	10,4
0704	Kapusta, karfiol, kel kučer., kaleráb a podobné jedlé plody¹²	
0704 10 00	Karfiol a brokolica¹³	(²)
0704 20 00	Ružičkový kel¹⁴	12
0704 90	Ostatné¹⁸	
0704 90 10	Kapusta biela a červená ¹⁵	12 MIN 0,4 €/100 kg/net
0704 90 90	Ostatné ⁸	12
0705	Hlávkový šalát a čakanka¹⁶	
0705 11 00	Hlávkový šalát obyčajný:¹⁷	* (³)
0705 19 00	Ostatný ¹⁸	10,4
0705 21 00	Čakanka šalátová ¹⁹	10,4
0705 29 00	Ostatná ⁸	10,4
0706	Mrkva, okrúhlica, šalátová repa, kozia brada, hľuzový zeler, red'kev²⁰	
0706 10 00	Mrkva a repy²¹	13,6 * (¹)
0706 90	Ostatné: ⁸	
0706 90 10	Hľuzový zeler ²²	* (⁴)
0706 90 30	Chren ²³	12
0706 90 90	Ostatné: ⁸	13,6

pokračovanie prílohy č. 1

Položka CS ¹	Názov tovaru ²	Zmluvné colné sadzby ³ (%)
0707 00	Uhorky a nakladačky⁴	
0707 00 05	Uhorky šalátové ⁵	* (1)
0707 00 90	Nakladačky ⁶	12,8
0708	Strukoviny, tiež vylúpané, čerstvé alebo chladené⁷	
0708 10 00	Hrach ⁸	* (2)
0708 20 00	Fazuľa ⁹	* (3)
0708 90 00	Ostatné strukoviny ¹⁰	11,2
0709	Ostatná zelenina čerstvá alebo chladená¹¹	
0709 10 00	Artičoky ¹²	* (1)
0709 20 00	Špargľa ¹³	10,2
0709 30 00	Baklažán ¹⁴	12,8
0709 40 00	Zeler iný ako hľuzový ¹⁵	12,8
0709 70 00	Špenát¹⁶	10,4
0807	Melóny a papáje¹⁷	
08071100-1900	Melóny ²¹⁸	8,8
8072000	Papáje ¹⁹	bez cla

* číslo prílohy Colného sadzovníka²⁰

Prameň: Colný sadzovník pre rok 2005: Nariadenie Komisie (ES) č. 1719/2005²¹

1 Customs Tariff Book item; 2 Description; 3 Contractual tariff; 4 Cucumbers and pickling; 5 Cucumbers; 6 Pickling; 7 Legumes, also peeled, fresh or cooled; 8 Peas; 9 Beans; 10 Other legumes; 11 Other vegetables fresh or cooled; 12 Artichoke; 13 Asparagus; 14 Aubergine; 15 Celery, other than root; 16 Spinach; 17 Melons and papayas; 18 Melons; 19 Papayas; 20 number of annex of Custom Tariff Book; 21 Source: Custom Tariff Book, Commission Regulation (EC) num. 1719/2005

Summary

In 2006, the development of sown areas of vegetables produced on arable land showed downward tendency, the area was decreased to 8 795 hectares. Sown areas of vegetables shared in the total arable land with 0,7%. They decreased by 1 228 hectares (-12,25%) in comparison with the previous year. Production of vegetables on arable land was decreased by 1,27% to 139 850 tons. This decrease was not very significant in comparison with an inter-annual decrease (19,63%) in 2005.

According to the Statistical Office of the Slovak Republic, total production of vegetables reached the volume of 351 526 tons and it was produced on the harvested area of 29 795 hectares. Production of cabbage vegetables reached 101 937 tons. Production of root vegetables reached 54 979 tons and it shared with 16,31% in total vegetables production. In 2006, production of bulb vegetables was decreased by 29 641 tons. Production of legumes was decreased to the volume of 3 934 hectares. Vice versa, the volume of leaf vegetables was increased to 3 038 tons.

In 2006, the hidden area covered 68,35 hectares. Vegetables shared with 84,51% (57,76 hectares) in hidden area. The area of greenhouses was increased by 5,18%. The area of seed-bed was decreased 5-times. The area under foils was decreased by 2,65%.

In spite of long term low vegetables consumption in Slovakia, consumption of vegetables and vegetable products was decreased by 3,5% in 2005 in comparison with 2004. The total consumption reached 466 971 tons of vegetables and vegetables products and 348 177 tons of fresh vegetables. Consumption per inhabitant was decreased to 86,7 kilograms.

According to APA-ATIS data (the Agricultural Payment Agency and the Agricultural Trade Information of Slovakia), at the beginning of 2006 the level of stocks of vegetables from domestic production was very low and prices of domestic vegetables were significantly increased in comparison with 2005. In January of 2006, prices of root vegetables were 2-times higher as compared to the same period of the previous year (prices of cabbage were 3-times higher and prices of onion were 2,5-times higher). High prices of root vegetables and onion were staying till the end of 2006 except of cabbage (its prices were gradually decreased at the level of 2005).

In 2006, producer prices of four types of vegetables were decreased namely by white cabbage and vinegar cucumbers (approximately by 7%). Producer prices of rest 17 types of vegetables were increased, namely by water melon (+10%), cabbage cole (+9,7%), onion without hull (+8,8%) and carrot without hull (+6,5%).

In 2006, analogous to the previous years the total foreign trade balance of the Slovak Republic with vegetables was negative in term of the volume and financial expression. It was imported 191 696 tons of vegetables and exported 49 932 tons of vegetables. The negative foreign trade balance was increased 1,5-times. The similar situation was also in the foreign trade with processed vegetables where the negative trade balance reached 22 840 tons, it represents the value of -886 million SKK. Import from EU-27 countries shared with 88,02% in total import and export shared with 99,34% in total export.